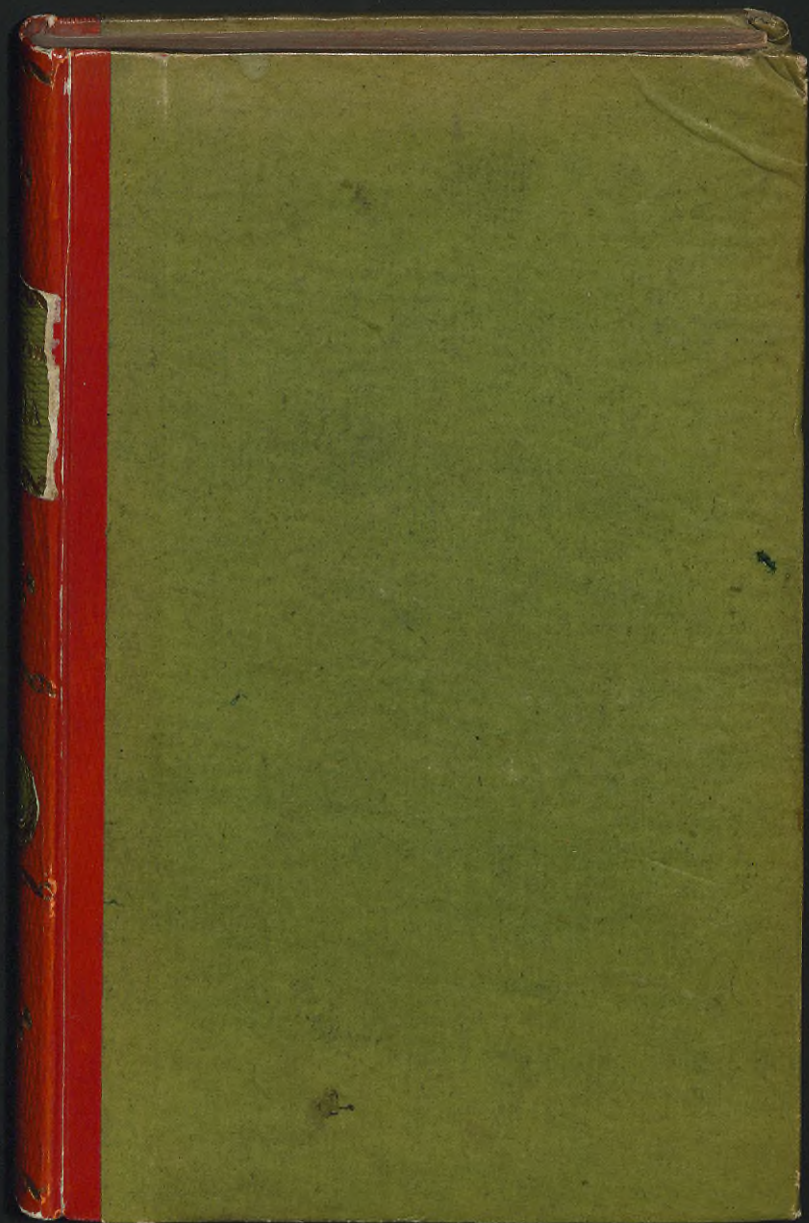

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

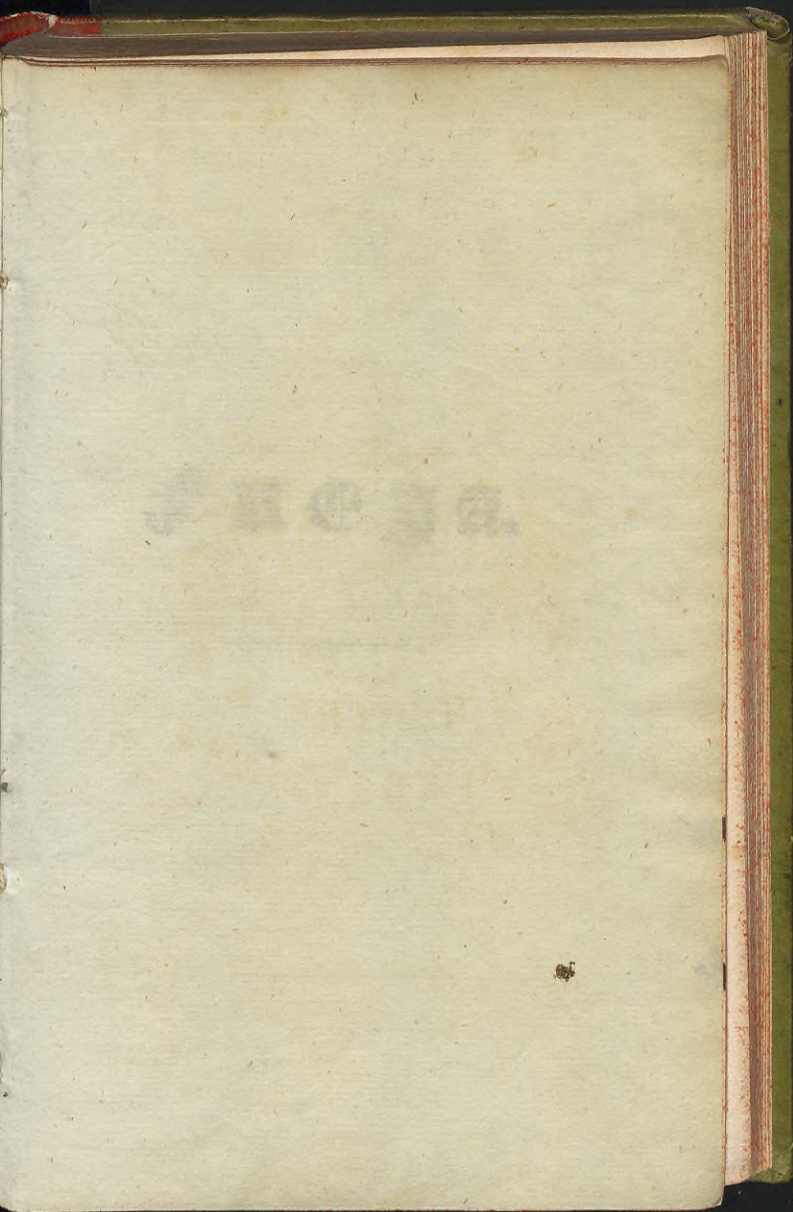

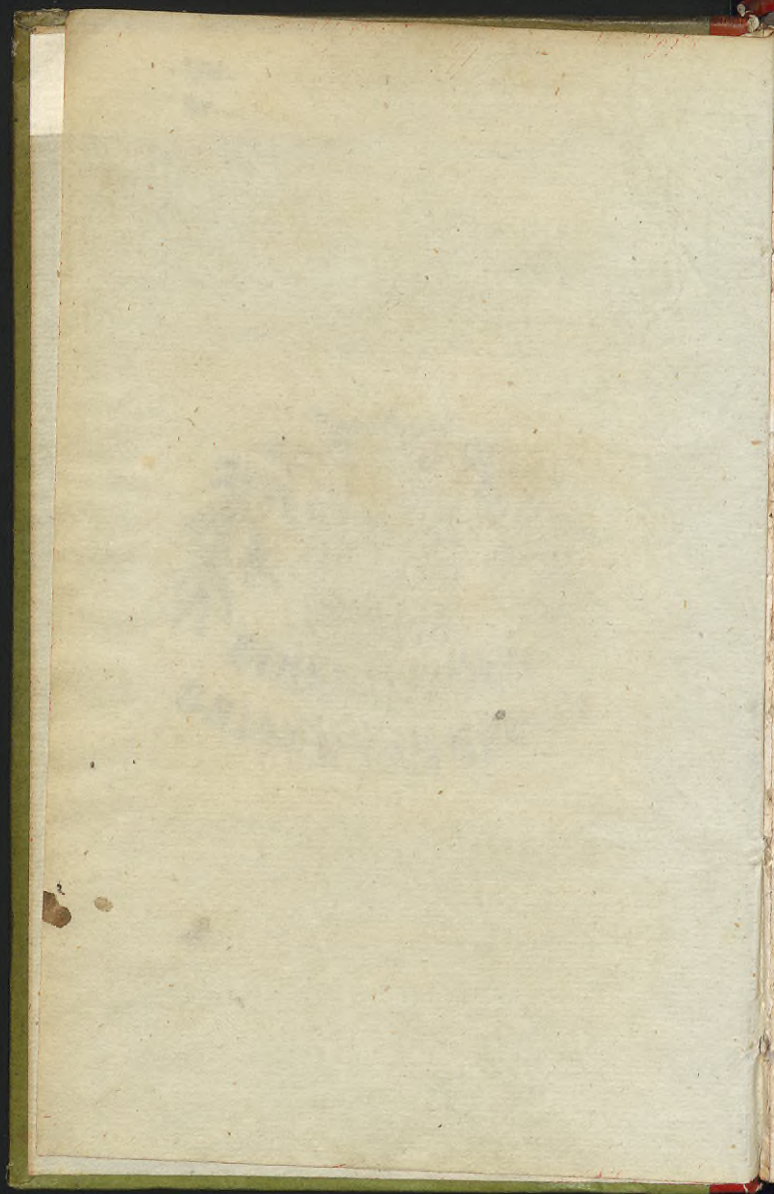
Litt.
Sv.

Br

Long

F R E J A.

REPT

FREJA.

POETISK KALENDER

FÖR ÅR

1833.

AF

S. Dahlgren.

III.

STOCKHOLM,

HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER, 1831.

THE

RECORD

FOR

1883

AT

THE

III

RECORD

NO. 1. A. BENTLEY & CO. NEW YORK, 1883

TANKAR ÖFVER DETTA VERK.

Utdrag af Protokollet, hållet i Sundhets-Komitén, på Lazari dag, den 16 December 1831.

S. D. I en till Komitén inlemnad *skrift*, hade författaren till en bok, kallad *Freja, Poëtisk Kalender för år 1833*, begärt komiténs yttrande, huruvida icke densamma, i likhet med andra skyddsmedel, kunde såsom ett preservativ mot koleran användas, isynnerhet af sådane personer, hvilka ej kunna afhålla sig ifrån att förtära herskt smör, gammal ost eller hvitkål; och alldenstund det upplyst blifvit, att intetdera af dessa osunda födoämnen förekommer i boken, samt då härtill lägges, att en otidig fruktan och ängslan ej sällan bidraga att göra människokroppen mera fallen för emottagande af smitta, och författaren med detta arbete

synes åsyftat att väcka och underhålla en gladare sinnesstämning, thy har komitén, uppå dessa nu anförda skäl, velat till genomläsning rekommendera merbemälde Kalender; likväl, och enär densamma egentligen afser året 1833, tror komitén sig icke böra tillstyrka dess bruk såsom preservativ, förrän vid besagde års början; hvilket allt, på^o begäran, skulle den uppgifne författaren till ofta berörde arbete, genom protokolls utdrag till bevis meddelas. Ut supra m. m.

Clæ's på Hörnet.

FÖRETAL.

Än fortsättningen då af eder roman? Eder Nahum Bergström? Hvarföre har ej tredje delen deraf utkommit till jul? Har ni inga ämnen? Intet bläck? Inga läsare? Inga *fantasier* qvar? Ligger ni i choleran? Är ni bysatt, besatt, eller hur är det? Eller kanske har ni uti någon uthållande gastrisk feber gått all verdens väg; men hvarföre då icke förut tillkännagifva derom i de allmänna bladen?"

Värdaste läsare, eller högtärade läsare, eller gunstige läsare (jag vet ej, hvilketdera epithet jag rättvisligen bör nyttja), jag ernade just rycka fram med samma frågor, då ni, min högtuppsatte gynnare och säkre befordrare, förekom mig. Jag förstår ej sjelf, hvari orsaken kan ligga till ett sådant markerande af publikens både tålmod och kassa. Måhända skall dock följande utdrag ur första Kapitlet af min tredje del lemna nå-

Ungdomsfantasier.

gon upplysning, rörande de skäl, hvilka föranledt uppskofvet. Det lyder sålunda:

Hasselö Flate den 1 November 1831.

Det är verkligen tid på, att jag skyndar med fortsättningen af min roman, då, enligt de sista underrättelserna (vi hafva i dag Allhelgona dag), choleran redan utbrustit i Altona, och måhända i tysthet spridit sig ännu längre. I Åbo har han, såsom en åter uppflammande vådeld, tagit förnyad fart. På detta sätt kan hela mitt romansällskap ett tu tre blifva oskyldiga offer för denna ohyggliga sjukdom. Det kan inträffa med mig som med Herr Abradabrego, hvilken på ett halft år, genom farsot, förlorade hela sitt menageri, med undantag af en babian, den han skänkte baronessan S... på hennes födelsedag. Jag är isynnerhet rädd om min Julius, hvilken, såsom läsaren redan erfarit, ej alldeles är att lita på, när det angår utflygter. Han kan, innan både läsaren och jag veta ordet af, ha be-

gifvit sig öfver till Åland, Finska skärgården, Köpenhamn eller Alexandria. Jag har emellertid, för säkerhetens skull, fogat anstalt om lämpliga sundhetskordonger, isynnerhet kring hufvudorten, der det greffliga herrskapet bor, jag menar Gårdshamra. Det förundrar mig blott, att Westerås-Bladet, som i så många andra fall synes vara så väl underrättadt, och hvarföre Aftonbladet tilldelat redaktionen en mention honorable, uraktlåtit tillkännagifva denna half-officiela åtgärd, äfvensom min omtanka att förse stället med läkare, hvars åliggande blifver att vara till hands vid påkommande sjukdomstillfällen. Dessutom har jag till grefvens fria disposition afsändt så väl ett parti cholera snus, som ock några flaskor af de Renstjernska dropparne, hvilka bota för nitton plågor och troligen äfven för den tjugonde: ledsnaden vid lifvet. Enligt de sednaste underrättelserna från Gårdshamra, fortfar hälsotillståndet att vara godt; med undantag, som grefven skrifver, af en stallbagge, be-

finner sig hela familjen i högönskelig välmåga, och Sundhets-Kollegii föreskrifter iakttagas på det noggrannaste.

Läsaren, hvilken, sedan andra delen af N. Bergströms Ungdomsfantasier såg ljuset, troligen låtit många serskildta och motstridiga föremål passera genom sin tankekanal, såsom: jubelpredikningar, Jan Jansson öfver opposition och ministère, kanalarbetets fortgång, silfveruppköpen, antiqvartal-skrifterna och de Kahlska kättarelistorna, Argi förmiddags- och Aftonbladets eftermiddagslurar (lärer hafva afseende på deras sena utdelning), de nyaste moderna från Paris, Engelska reformbillen, Fäderneslandets infrysande bland de Grönländska isbergen samt kapitenens fara att bli uppslukad af hajar (hvaraf en ny Robinson Kruse kunnat uppstå), Herr Anckarsvärds inlysande diatrib i Dagligt Allehanda, Stockholmska stämmorna och de två Demosthenernas, Herr Kroks af Yao (vi veta ej om namnet är riktigt) och Herr Rosenquists af Åkershult vältalig-

hetsprof eller rättare aftonsångs predikningar, musiken till Sjöfröken, processen om tänderna med frun utan tänder, med mera, läsaren, säger jag, hvars tankekraft under tiden varit sysselsatt med alla dessa olika ämnen, torde tilläfventyrs låtit falla sig ur minnet innehållet, af hvad min roman redan bragt i dagen. Jag vet då intet bättre råd än att jag, innan fortsättningen, anställer en generalmönstring med hela min personal. Jag vill vid samma tillfälle upprigtigt tillspörja dem, om de vilja tjena kvar i mina Ungdomsfantasier eller icke, på det både läsaren och jag må hafva något säkert att vinka på. Jag har annars, om jag vågar yppa min hemlighet, engagerat dem på tre år, hvarmed kapitulationstiden utlöper. — Då väderleken i dag är högst angenäm, luften sommarljum, hvarken storm eller regn hota, solen nedblickar mildt och vänligt på de gulnade löfven, de bleknade tufvorna, och tättingarne qvittra så glättigt i pilträden, vill jag uppställa mitt mönsterbord på

fria fältet. Kanske kommer jag efter slutad revue att ge för dem, eller de för mig en *déjeuné dinatoire*. I hvilketdera fallet skall jag ej försumma att derom genom tidningarne lemna allmänheten underrättelse, samt hvilka skålar blifvit proponerade och hvilka verser för tillfället afsjungne. Sedan jag nu törhända, nog vidlyftigt, preluderat för sjelfva förslaget, skyndar jag att skrida till sjelfva verkställigheten, nemligen mönstringen.

”Herr grefve *Liljeconvaljenstolpe!*”

Ja!

”Behagar herr grefven fortfara att stå kvar i min roman eller icke.”

Med högsta nöje. Jag önskade blott någon förhöjning i min karakter, äfvensom vid något tjenligt tillfälle inpassandet af mina åtgärder, rörande landthushållningen på Gårdshamra, i hvilken kunskapsgren af det menckliga vetandet jag tror mig vara icke helt och hållet ignorant, ej så, som skulle jag derigenom vilja framställa mig i någon, för-

delaktigare dager än mina grannar, hvilka, sanningen att säga, af mig hemtat den mesta praktiken, än mindre för att ge mig mine af att bli ledamot i pinnharfsakademien eller tillfjeska mig gröna bandet. Den förra kan i sitt slag vara rätt bra, det sednare sätter jag mig öfver, enär dermed nu mer ingen synnerlig heder står att vinna. I alla fall är och vill jag förblifva en fri Svensk medborgare, emedan, hur det är, salig *Tessin* ej hade så orätt, då han yttrade: *band binda*, man må vilja det eller icke.

”Har herr grefven annars något ytterligare att andraga?”

Då min fru grefvinna ej för tillfället kan ha den förmån inställa sig vid mönsterbordet, emedan hon fått besök af litteratus *Ehrenson*, hvilken envisas med, att hon *förskottsvis* skall prænnumerera på det Svenska Lexicon han i framtiden ämnar utgifva, får jag, jemte detta anmälände, härhos från Öfverfältläkaren *K . . .*, som i år varit i egenskap af brunnsläkare anställd

vid Medevi, framlemna attest på min fru grefvinnas förbättrade hälsotillstånd, så att hon ännu i några år tror sig bibehålla platsen i Tit. roman.

”I hvad herr grefven täckts framlägga, rörande des frus hälsotillstånd, så är denna underrättelse oss alla till stor fägnad. Vi önska af upprigtigaste hjerta dess oafbrutna fortfarande. Beskaffenheten af den sednare punkten skola vi taga i närmare öfvervägande.

”Befinner sig herr grefvens dotter här?”

Hon är likaledes hindrad af en rimsa, hvilken hon skall sy färdig till jul; emellertid får jag nämna, att en viss farhåga hos henne uppstått, huruvida hon borde fortfara i sitt engagement eller icke. Å ena sidan lärer redaktionen af Heimdall förklarar hennes karakter, om ej för helt och hållet misslyckad, åtminstone för högst obetydlig och vanlig; å en annan sida har Aftonbladets redaktion afgifvit ett motsatt yttrande. Det återstår att öfverväga, hvad beslut hon bör taga, och till hvilken af recensenterna man kan sätta mesta tillit?

"Jag skulle i denna brydsamma belägenhet vilja tillstyrka uppskof med frågan, intill dess man fått infövänta Argi utlåtande i målet, i fall herr grefven skulle finna sig nöjd med denna interims åtgärd."

Må ske! I alla fall, när nu genom forvagus inrättningen en bekvämare och lättare gemenskap blifvit öppnad mellan hufvudstaden och vår ort, torde jag kanske på slädföret taga min dotter med till Stockholm. Jag kan då personligen låta presentera henne för redaktionen af Nya Argus, och, i händelse Tit. ej sannt uppfattat hennes karakter, söka i bladet, t. ex. i Mosaiken, tillbörlig rättelse.

"Unga grefve *Liljeconvaljenstolpe!*"

Han var nyss här.

"*Julius Liljeconvaljenstolpe!*"

Ja!

"Behagar grefven fortfara med sin åtagna roll i min roman?"

Hjertans gerna, blott *Nahum Fredrik Bergström* äfven kommer att stå qvar i rullorna.

"Vi hinna straxt till honom. Jag får alltså lita på, att grefven ej öfvergifver oss?"

Ja, med förutsättning af hvad jag redan förbehållit mig.

"Har herr grefven annars något att till det allmännas gagn och bästa anföra?"

Jag skulle snart vilja hafva mig en fäst-
mö, jag fruktar, att min roll annars blir
alltför torr.

Är du rasande pojke! Du har ju ännu icke fått ett fjun på hakan. Håll dig vid lagerkransen och vishetsgudinnan; Venus och myrtenkransen komma nog i sinom tid, och det icke alltid till vårt hjertas sanna frid och tillfredsställelse!

Nå, så kan jag då åtminstone få bli kär, skulle det också slå ut med en hopp-
lös kärlek.

"Förlåt herr grefve! i denna punkt kan jag ingen ting lofva. Publiken är i den saken något ömtålig. Ni har en vän. Spela tills vidare en Orestes eller Pylades roll, och ni äger deri tillräcklig sysselsättning."

Det lär då icke kunna hjälpas; men något äfventyr måste jag bestämdt hafva, i vidrigt fall komma de stygga recensenterna och säga, att jag brås på pappa, och är litet dum.

Hvad pojke! hvem har ingifvit dig, att jag är dum? Hvad säger herr romanförfattaren derom?

”Tills dato, herr grefve, har ej något sådant blifvit förspordt, tvertom är er inlaga till Justitie-Ombudsmannen, m. m. det mest inlysande exempel på motsatsen. Man sade detsamma om Napoleon, ehuru hela världen erkänner, att han var det största geni på sin tid; kanske torde det tillåtas, att vi få fortsätta mönstringen.”

”Herr *Nahum Fr. Bergström!* är han här?”

Adsum.

”Är min Herre nöjd med att fortfara?”

Då det burit så galet åt, och hvilket äfven Heimdall anmärker, att jag i första delen fyller mitt femtonde år, men i den

andra endast är tio, och detta verkat en grufflig villervalla i progressions läran, anhåller jag att med dato få afsäga mig min befattning. Det kunde annars inträffa, att jag, i nu kommande tredje del, allraförst födes, och så fick spatsera baklänges, till dess det i den fjerde måhända upplystes, att jag aldrig varit till. Föröfrigt är jag, efter den sednaste katastrofen vid Medevi, stäld så på det hala, att jag ej ser mig god till att vidare fortfara. Ändteligen kräfver min medfödda blygsamhet att draga mig tillbaka, då min herre tyckes hafva i sinnet att af mig skapa en hufvudpersonage, hvilket jag för all del undanber mig. Jag har nyligen speglat mig i herr friherre *Anckarswärds* exempel, hur vådligt det är att uppkasta sig, eller rättare blifva framskuffad såsom chef för ett parti; man får då, som syndabocken hos Judarne, slutligen uppbära alla de öfrigas brister, oberäknade sina egna. Af alla dessa nu anförda skäl anhåller jag om gunstigt afsked.

”Min herre! det går platterdings icke an. Det är enkannerligen på er jag ernar fota hela min tredje del, och det bär sig ej i dessa opinionstider att så skämta med en upplyst och tänkande allmänhet. Det är ej nog att det kan gå mig, sans comparai-son i öfrigt, som med *Wellington*, att se mina fönster utslagna; en och annan sten kan äfven hitta vägen till mitt hufvud, och hvem vet, om ej på den punkten, der min författareorgan har sitt läge. Ni är ung och rask, och derjemte vuxen edert kall. Ni fördrar hetta och väta, regn och storm, frost och kyla, ja, ni ser mig ut att kunna genomgå sjelfva choleran, ehuru jag ej strängt ernar förfara med er; publiken är dessutom invand vid er roll. Tar jag en annan, blir deraf endast villervalla och kanske uthvissling. Önskar ni påökning på edra snillegåfvor, så är jag ej deremot, blott ni stadnar qvar. Är det något rasande å färde, så vill jag söka ställa det till rätta. Jag besvär er fördenskull på det innerligaste,

att ni ej undandrager mig edert biträde. Ni öfverger då på samma gång er unga vän, hvilken redan till trefjededelar lofvat att qvarstå. Dock, hvarföre slösa flere ord? Jag skådar redan bifallet måladt i edert anlete.”

Emedan nödvändigheten så bjuder, måste jag väl gifva vika. Likväl förbinder jag mig för det närvarande endast till årets slut, hvarefter, om så påfordras, jag önskar äga fria händer.

”Derom få vi nog öfverenskomma framdeles. Äro inga flere tillstädes?”

”Hans Excellens herr greve *Husgafvel*?”

Han är rymd.

”Det är intet möjligt.”

Så sitter han på gäldstugan.

”Icke heller sannt.”

Så är han sjuk.

”Mamsell guvernant!”

Vistas på Pro Patria.

”Sålunda” urståndsatt,” hvilket i rullorna antecknas.”

"Återstår ingen, som är tillstädes?"

Nej!

Det är ändå bra besynnerligt, att folk så der låta engagera sig utan att förut derom tillsäga författaren. På detta sätt kunde en romanskrifvare lätt bita i gräset. Hvad är att göra? Hic stamus — —

P. S. Just nu inlöper den förtretliga nyheten, att hela min personal engagerat sig vid Herr *Wildners* ballett, och ej är att återförvänta förr än fram på sommaren. O tempora! o mores!

Altehrwürdige Väter, die in diesem Saale
sitzet, sind die Träger der Freiheit

Der 27. März des bevorstehenden Jahres
ist der Tag, an dem wir uns versammelt
haben, um die Verfassung zu beschließen.
Die Verfassung ist das Fundament
des Staats, und wir sind verpflichtet,
sie mit Sorgfalt zu beschützen.
Wir sind stolz darauf, an diesem Tag
die Freiheit zu beschließen, die
uns allen geschenkt ist.
Wir sind stolz darauf, die Freiheit
zu beschließen, die uns allen
geschenkt ist.

Wir sind stolz darauf, die Freiheit
zu beschließen, die uns allen
geschenkt ist.

Höst-Sympathi.

TILL HELOISA.

Uppå molnen aftonrodnan
Tecknat har sin purpurfärg.
Se åt öster, se der månan
Glimma öfver skog och berg!
Hur han nickar!
Hur han blickar
Mellan spridda löf och grenar!
Dig han menar
Från sin ljusa silfverchar.
Ej han glömmier gamla vänner,
Gerna känner,
Dem igen se'n fordna dar.

Minns du vid hans silfverstrimma,
Mången Majdags stilla quäll,
Klara tårar sågos simma
I din blick? Du var så säll.
När du gråter,

Åter, åter
Bakom skog han fram vill blicka
På sin flicka,
På sin Heloisa änn:
Väcka i ditt bröst härinne
Månget minne
Från din vårdagstid igen.

Gulnade från toppen falla
Blad för blad till trädets rot.
Bäckens böljor sorgligt svalla,
Bruset sorlar dig emot.
På hans sånger
Många gånger
Har du lyssnat, der du setat.
Han blott vetat
Dina känslors melodi.
Lilla bäck, o spela, spela!
Länge dela
Samma ljufva sympathi!

Plundrade stå Floras marker
I sin bleka svepningsdrägt.
Hemskt i fordna, glada parker
Hviner dödens kalla flägt.
Dock på kullen

Fram ur mullen
 Änn en höstdags blomma rinner,
 Dig påminner,
 Huru sommarn snabbt försvann,
 Skänker i sin bild den trösten,
 Att i hösten
 Änn en blomma plockas kan.

Trastens sång i lunden tystnat.
 Vakteln der ej mera slår.
 Der på gökens rop du lyssnat
 Grafvens hemska stillhet rår.
 Hvart är sången
 Hädangången?
 Tonerna med sommarn veko.
 Endast echo
 Stadnat i sin grotta qvar.
 Här från berget uti skogen,
 Lika trogen
 Ger han dig sitt återsvar.

Så hvart helst ditt öga blickar
 I den mörka, kulna höst,
 Sympathien emot dig skickar
 Ur naturens sköte tröst.
 Månens strimma
 Nattens timma,

Blomstrets kamp, der stormar tjuta,
Bäckens luta,
Echos återklang ur häll:
Alla dela med ditt hjerta
Fröjd och smärta
In i höstens sensta qväll.

Söndagsmorgonen.

Den signade dagen, han nalkas så skön,
Som vårsolens frid öfver brusande sjön,
Som dufvan med gröna oliven i mund,
Som dagen på dufnade blomstret i lund.

Han kommer, han kommer från himmelens land
Till jorden med strålände nyckeln i hand.
Det ljusblåa templet han öppnar, så huld,
Och lufthalfvet fylles af purpur och guld.

I dalen står liljan så ödmjuk, så skön,
Och trädenas händer hopknäppas till bön.
Till altaren höja sig fjellarne opp,
Och offerrök går från hvar flammande topp.

I pelarerader sig lundarne stält.
Som biblar små bergshällar ligga på fält
Med gyllene knäppen af guldvifvor små,
Och daggens juvelsmycken glänsa derpå.

Så andaktsfull tyst sitter dufvan i lind;
En smältande suck är hvar slägtande vind;

I moll spelar källan sin susande psalm;
 Mot skyn blickar svalan från kojornas halm.

Ej knäpp eller kny uti morgonens stund!
 Den svällande törnrosen slutit sin mund.
 Männ' fjärlin den lekande lustfärden glömt?
 I häcken sin purprade vinge han gömt.

Hvar hydda står städad på täckaste vis,
 Med blommor på golvet och löf uti spis.
 En törnros bär ungersven uti sin hatt,
 Och jungfrun en lilja för bröstet har satt.

Men barnet med modern till kyrkan skall gå,
 Och blommor det får både röda och blå.
 På vacklande staf vandrar gubben bredvid,
 Och hälsar en hvar med ett hjertligt: Guds frid!

Hur ljufligt i fjerran hörs klockornas klang,
 Som vandrarn till himmelens nejder han sang!
 Och herrligt höjs templet ur grönskande skog,
 Som stod der en Engel på kullen och log.

Lilla Lida.

Lilla Lida, trettonårig,
Satt vid vägen, öppna grinden,
Locken, som ett lin, gullhårig
Flög för lätta vestanvinden.
Som en stjärna ler vid kanten
Af en guldsmycke i det höga,
Vänligt hennes blåa öga
Log, och djupt hon neg för slanten.

Stadna så en vagn vid grinden. —
Deri satt en guldsmedd herre.
Lida blef så röd om kinden,
Skön han var, ack! desto värre.
"Vill du åka, lilla Lida?"
Lida teg, såg ned i sanden.
"Kom!" Han räckte henne handen,
Vips! så satt hon vid hans sida.

"O! min fader! o! min moder!
Och min barndoms lugna hydda!
Och J syskon! syster, broder!
Hvem skall nu mig arma skydda?" —
Gråt ej, gråt ej, lilla snärta!

Till mitt slott, o! rosenblomma!
Innan morgonen vi komma,
Då förbi är all din smärta." —

Och till slottet snart de hunno.
O! hvad prakt på höga borgen!
Lidas tårar mer ej runno,
Snart i fröjd förbytes sorgen.
Icke mer de grofva kläder
Hölja barmens späda liljor,
Nej, på silfverlagda tiljor,
Rik i sammetsdrägt, hon träder.

På sin luta nu hon klingar,
Med sin gudaröst förtjusar.
Uti glada dansar svingar
Lika fort, som vinden susar,
Och förrn trenne år förflugit,
Med sitt hopp och med sitt minne,
I det oerfarna sinne,
Kärleken sin flamma smugit.

Och sin herres frilla är hon,
Och den myrtenkrans hon fångar
Med sin gullock, fläckad bär hon.
Dödens gift från bladen ångar;
Men att döfva sömnlös smärta

Fröjder

Fröjder jubla hela tiden,
Ack! men friden, fordna friden
Trifs blott i ett skuldfritt hjerta.

Höghet! ringa var ditt värde,
Endast gråt och qval du födde.
Ånger blott din anda närde,
Som en mask du rosen ödde.
Hvilken vålnad långsamt skrider
I den glitterprydda glansen,
Med den rifna myrtenkransen,
Suckar, tynar bort och lider!

Ser du lutad, åtti-årig
Nu en gumma stå vid grinden,
Locken gles och silfverhårig,
Ögat gropigt, fårad kinden.
Känn igen den liljestängel,
Hvilken böt de lugna dalar
Bort mot flärdens gyllne salar,
Och kom hem, en fallen Engel.

Vårfantasi.

Det susar i skogen en vårvind, så skön,
Och åter blir snöhöljda ängsbacken grön.
Det sjunger i luften, Det snattrar vid stranden,
Och vårböljan lossar på isiga banden.

Hör, tjädrarne locka i barrbeklädd skog,
Och åter går dragarn och släpar sin plog.
Så täckt flyter strömmen bland sluttande kullar,
Och vågorna prydas med glänsande jullar.

Små barnen vid stugdörren sitta i sand
Och leka med sippor och vifvor i hand.
Från väggen i solbaddet ryker och immar;
Och gåsungen plaskar i dammen och simmar.

Nu söker sig trasten i lunden ett bo,
Och dufvan åt huldrika maken svär tro.
I löfvena hvirflar den susande vinden,
Och röd ölifver rosen om finhyllta kinden.

Så kal hängde piln öfver isbetäckt å.
Nu spricka ut sidoskott, stora och små,

Det lockar och piper långt ner uti roten,
Och kabblekan kransar den knöliga foten.

Nu fiskarne spritta i vågornas skum;
Ty solen besöker de flytande rum.
Nu qvarnhjul sig röra och sågar och kuggar,
Och rundtomkring hjulen en regnbåge duggar.

Och månen tar afsked och går uti hög.
(Nyss natten dit in med sin stjernkrona smög).
I stället vill solen på fjellarne dansa,
Och qvällen och natten med skimmer bekransa.

Ja, nu kommer våren, det sötaste barn.
Ett guldnät han virkar af solstrålars garn.
På fälten det fladdrar, i vågorna darrar.
Och månet ett hjerta i garnet han narrar.

Förgäfvess att fly eller stå honom mot.
Der soten man tagit, man måste ta bot,
Ja, om du i hafvet ock ville dig dölja,
Han fiskar dig opp ur den vårljumma bölja.

Till Aftonstjernen.

Klara stjerna der i skyn,
Med den liljevita hyn,
Med den blicken, som i natten
Sänder kärlek, sänder tröst
Öfver land och öfver vatten,
Dig jag ägnar lutans röst!

Bred omkring mig, bred en sjö
Utaf strålar! låt mig dö
I ett etherhaf af tjusning,
Under vestanvindars gång,
Under lönnars lena susning
Och en enslig talltrasts sång!

I den stilla qvällens stund
Sprid ifrån din klara rund
I min flickas blick din strimma,
Och då hon från mig är skild,
Måla för min sorgsna timma
I hvar bölja hennes bild!

När i hamn från tidens haf
Bäddas skall den tysta graf,

Friden seglaren bereder,
Blifve du den stjerna då,
Som än blickar till mig neder;
Från det nattomhöljda blå!

Och när sist vid åskors knall
Bådas jords och himlars fall,
Må du då, o blida tärna,
Uti nya världars rymd,
Lysa mig som morgonstjerna
Aldrig dunklad, aldrig skymd!

Gläd dig af Lifwet.

Snart nalkas vårdagsjemnings tiden,
Då ljus och mörker väga jemt;
Med seger ljuset går ur striden,
Och hjertat blir för glädje stämdt,
Då alla höjder stå så ljusa,
Och alla Floras parker susa,
Och vattnets tusen böljor gunga,
Och himlens alla foglar sjunga:
"Gläd dig af lifvet i dina unga år,
Njut utaf nöjet, hvad du förmår,
Man klagar ofta utan fog
Att man ej njuter nöjen nog;
Man plockar törnen mången gång,
Men låter liljan stå."

Faryäl med bjellran och med släden,
Ett bättre nöje förestår.
På fältets gröna mattor träden,
Der blomrik Maj emot er går.
Han öfver himlen kastar strålar,
Och minsta grand med purpur målar.
Han bågarn bjuder kring i runden,

Och sjunger i den täcka lunden:
"Gläd dig af lifvet," m. m.

I ringen kärleken då stiger,
Och skänker hjertat mod och tröst.
Då kommer vänskapen och viger
Till tempel hvarje redligt bröst.
Då smekas dufvorna i toppen,
Och fjäriln kysser rosenknoppen,
Då hviskar öfver land och vatten
Zefiren ända långt på natten:
"Gläd dig af lifvet," m. m.

Och minsta barn går ur sin stuga
Att leka om i dal, på höjd,
Och blommans bi och fönstrets fluga
Fritt surra kring i lust och fröjd.
Sitt lilla frökorn siskan plockar,
Och på de små i nästet lockar.
Herdinnan hjorden sammankallar,
Vid hennes sida herden trallar:
"Gläd dig af lifvet," m. m.

Och broderligt hvart hjerta sluter
Sig till ett annat, ljuft och sällt.
Man endast fröjdas, endast ujuter

I park, på våg, på äng och fält.
Och flammor drufvans purpurlåga,
Hvem tänker mer på ve och plåga?
Vid gökens rop från skogens tallar
Ett trefalt viva t återskallar:
"Gläd dig af lifvet i dina unga år,
Njut utaf nöjet, hvad du förmår,
Man klagar ofta utan fog
Att man ej njuter nöjen nog;
Man plockar törnen mången gång,
Men låter liljan stå."

Mollbergs Frieri.

”Hvarför är Mollberg så hvit om sin kind?
Hvarför i anletet gulblek och mager?
Förr som en ros var han rödlätt och trind,
Och som en gäsmunk frodig och fager!
Har han fått afsked från tjensten så säj? —
Åh nej!

”Krökt som en merla jemt kutar hans rygg,
Tårar likt ärter på kinderna rulla.
Rösten är pipande som på ett mygg
Och utaf takdropp hans näsborrar fulla,
Är han mörbultad af slängar så säj?” —
Åh nej!

”Hufvut är lutande, gången är trög,
Benen som rankiga nystfötter darra:
Ögat är stirrande, pulsen slår hög,
Händerna skälfva och knotorna knarra.
Männ' han är kär och vill krögarmor ha?” —
Ack ja!

Verkligen? jo, jo, jo, jo,
Han är fast i Amors garn!

Hvem har detta kunnat tro,
Om den arma, stackars karn?
Men så går det i vår verld!
Bäst man rustar,
Sig förlustar
Är man uti bojan snärd.

”Kurage, bror Mollberg, se så, stig nu fram
”Till skänken der borta, dit bort till madam!
”Säg redligen ut dina hjertliga tankar,
”Och kasta i kärlekens sköte ditt ankar!”

Fram nu han drog,
På mutter titta,
Och mutter hon log:
Pulsarne spritta.
Nu fick han ja!
Hin besitta
Så glad han blef!
Prompt nu han klef
Helt dristigt till disken,
Och ville ta
En sup på räkning, en dito på fisken;
En fisk han då fick på sin trut,
Och så tog frieriet slut!

DE TRE FAMILJERNA.

DE THE BAWILLERNA.

De tre Familjerna.

”Det är med oss militärer, alldeles såsom med sagan om *Krukhoppan*.” — Ack! bästa herr kapten eller löjtnant, eller hvad vi få säga, för all del berätta oss denna historia!

”Mina nådige herrar och damer! jag vet ta mig katten ej, om jag vågar. Berättelsen är så, hur skall jag uttrycka mig, icke fjollig; men hon stöter måhända den der fina, upphöjda smaken, hvarmed jag vet, ni i så hög grad ären utrustade. Hela sagan är dessutom af ett så obetydligt värde. Hvad kan man hafva att säga om en kruka, äfven om det vore en rikskruka? Men då ni, mina gunstiga och nådiga herrar och damer, önska höra den enkla bondberättelsen, sådan jag från rama bondlandet erhållit densamma, så skall jag försöka.”

”Det är med oss militärer, alldeles som med sagan om *krukhoppan*, hvilken lyder på följande sätt:”

En fader sade en dag åt sin son: "min son! du har redan växt upp och börjat blifva stor, det är tid på att du flyger ur boet. En ungdom bör ej länge hållas hemma, han blir då bortkjelad. Vid dina år hade jag försökt mycket både af godt och ondt. Alltså i morgon rustar du dig åstad att begifva dig ut i vida världen. Har jag tagit mig underligen fram, så kan du äfven, hoppas jag, slå dig ut." — Följande dagen var sonen färdig, och allt hvarmed han förseddes hemifrån, var ett par dugtiga oxar med en vagn och några veckors munnförråd. — "Se så," sade fadern, när sonen satt sig upp, "Gud välsigne dig! far nu hvart du vill. Kör beskedligt och välkommen med lycka och framgång tillbaka." — I detsamma gaf han de trögbenade kreaturen en dugtig pisksläng, och i makligt tåg jemkade de af utom gården landsvägen framåt.

Efter några dagar stånade det oansenliga åkdonet utanför ett torp. Sonen beslöt att der söka sig nattherrberge, hvilket

han också utan minsta svårighet erhöll. Den gråhåriga torparegumman pysslade och lagade så väl om honom, att han vid afresan, visserligen något slösaktigt, begåfvade henne med tvenne dukater, det enda metalliska mynt han ägde, och som af någon slägtinge blifvit honom gifvit i faddergåfva. Vid åsynen af en så stor och sällsynt drickspenning, blef gumman alldeles utom sig af glädje, och för att på något vis betyga sin erkänsla, förärade hon sin gäst en stor, ganska stor och rymlig kruka, af högst märkliga egenskaper. Han emottog skänken, tackade och fortsatte sin väg.

Åter förflöto några dagar, då de utmattade öken stavnade på en grön, mycket aptitlig äng för att proviantera sig. I kinkigare belägenhet befann sig deras hushondeste. Matsäcken var tömd. Bedröfvad steg han, med tom mage, ned från åkdonet, och satte sig under ett träd att bitterligen gråta. I sagor pläga de små foglarne, som sjunga bland löfven, kunna ge många för-

ståndiga råd; men här tego de alldeles. Ändtligen öppnade krukan sin munn och frågade: "hvarföre gråter du, min lilla vän?" — "O! här måste jag ju lida brist på all ting och förgås af hunger." — "Det skall jag noga afhjelpa," svarade kärlet; gjorde en finurlig piruett, och vandrade, småtripande, bort. Hon uppgick till herrgården, hvilken beboddes, om icke just af en konung, likväl af en grefve; ty baroner funnos ej på den tiden. Man var der sysselsatt med att baka åtskilliga kakor af den utvaldaste sort. Krukan gick in i köket och stälde sig i en vrå vid dörren. Då alla tjenstehjonen hade fullt upp att syssla, en del med att göra degen och islå spad och gäst, andra att med flata handen platta ut kakor, somlige att hålla ugnen till reds, hålla vatten på de stenar, hvilka voro för heta, slutligen insätta brödet till gräddning och uttaga det, så var det svårt vid att någon varseblef när krukan inkom, eller ens att hon befann sig i köket. När nu brödet

uttogs, lade man kakorna på hyllor, stolar, bänkar och bord att svalna; dessa blefvo slutligen alla fullsatta. Man stod rådlös, hvar man skulle göra af det återstående, då någon fick krukan i sigte och föreslog att gömma det öfriga för gemensam räkning i krukan. Det hade i alla fall blifvit en så stor Guds välsignelse af kakor, att man med godt samvete kunde smugla undan litet för sig sjelf. Detta bifölls, och man nedstoppade ända till brädden af krukan kakor af alla slag. När krukan tyckte sig fått nog, gjorde hon en liten tyst piruett, och i en bråd vändning, utan att någon märkte det, hoppade hon, vid köksdörrens öppnande, öfver tröskeln ut på gården och skyndade till sin väntande herre.

Om någon var välkommen, så var det hon. Den unga herren lät sig väl smaka, tog krafter till sig och derpå en så god sömn, att han sof tills solen stod högt på himmelen den följande dagen. Knappast hade han uppvaknat, förrän krukan fråga-

de, huru han mådde. ”Ganska väl, svarade han, med undantag af en svår törst, som plågar mig.” — ”Den skall jag nog dämpa,” sade krukans, hvarpå hon gjorde sin vanliga piruett, och trippade af till herrgården. Husfolket höll då som bäst på med en stor brygd af det allraståtligaste öl, man kan tänka sig. Här tillgick det på samma sätt som vid brödbakningen. Sedan alla tunnor och åmar blifvit fyllda, återstod en god portion, för hvilken man ej hade rum. Brygghuspigan föreslog då, med de öfriges samtycke, att undangömma några byttor eller en halfså, hvarpå de beslöto att hålla krukans dermed full ända intill brädden. När de då skulle gå ut, följde krukans efter och kom så obemärkt och väl undan.

130 Då hon hunnit fram till sin herre, gjorde hon för honom den allragrannaste svängning, utan att spilla öfver det ringaste. — ”Hvad det ölet skall smaka mig förträffligt,” sade han, och satte munnen till krukans, hvarpå han visst drack flere kannor. —

”Det var för skönt,” trallade han, och lade sig ned i gräset, utsträckte vällustigt ben och armar, och insomnade med hatten lagd öfver ansigtet, för att skydda sig för solen och myggorna. När han vaknade, stod dagen ånyo högt på himmelen, och nu kände han sig så stärkt, att han reste sig upp, och såg rätt glad och belåten ut. Men nu först varseblef han, dels att han i gräset och natt-daggen nedsuddlat sina kläder, dels ock att oxarne burit sig obeskedligt åt med hans hatt, hvarföre han i hast blef mycket alfvarsam och mulen i sitt ansigte. — ”Hvarföre ser du så bekymrad ut,” sade krukans? — ”Hm!” sade han, och pekade än hit och än dit. — ”Det skall jag nog skaffa råd för,” sade hon, gjorde åter en artig piruett och vandrade af till det vanliga stället.

Kring ett stort aflångt bord sutto icke mindre än tolf skraddare, och sydde på de mest fina och granna tygstycken. Då en af skraddarne skulle gå ut i ett angeläget ärendede, passade krukans på, och smög sig in genom

dörren. Mot natten kommo skraddarne öfverens att hvar och en stjåla några klädningar; men emedan de hvarje qväll vid sin utgång visiterades, voro de i villrådighet, hvarest de till följande dagen skulle förvara det undanstulna. De fingo då krukan i sigte, hvarpå en af mästarne sade: "låt oss stoppa i krukan, hvad vi snattat, dit går ingen och tittar." — Det skedde så. I det ögonblick den lofliga societeten tågade ut, tog krukan tillfället i akt och smög sig bort. När första strimmorna af dagsranden framglänste, vaknade hennes husbonde, och frågade: "hvar har du varit?" — "I herrgården att skaffa dig kläder." — Den unga herren tog nu med handen ned i krukan, och uppdrog det ena plagget grannare än det andra, allt af det finaste sammet och gull. Då solen började skina derpå skimrade hela nejden, och foglarne hoppade ned på ängen att se på detta ovanliga skådespel. De enda kallsinnige åskådarne voro de fyrbenade nöten. När nu ungherren dragit på

sig en af klädningarne, spatserade han oupphörigen fram och åter, vände sig om på alla sidor, och betraktade sin nya drägt med mycken förnöjelse. Slutligen nedsatte han sig vid krukan och började sucka. — "Hvarföre suckar du, sade krukan, har du intet mat?" — "Jo, Gud ske lof! fri kost från grefvens kök." — "Har du intet dryck?" — "Jo, prisad vare himlen! fri brygd från grefvens bryggeri." — "Har du intet kläder?" — "Jo, de allragrannaste man kan tänka sig, från grefvens egen garderob." — "Nå, hvad fattas dig då?" — "Jag är så förgrufveligt ensam." — "Hvad menar du dermed? Har du icke mig och kamraterna der borta?" — "Jo; men du är ju ändå bara en kruka, och kamraterna fyrfota nöt." — "Jag anar, hvad du menar, och jag skall försöka göra dig till viljes; men detta blir det svåraste uppdraget af alla."

Hon gjorde derpå sin vanliga piruett, och trippade bort till herrgården. Efter gammal vana besökte hon allraförst köket.

När tjenstepigorna fingo se henne, blefvo de alldeles ursinniga. Den ena fattade ungsrukan, en annan eldtången, den tredje diskbaljan och en fjerde började att sparka henne med foten. — ”Du förbannade kruka, ut med dig, ut!” — Krukan hoppade undan ned till brygghuset. Ett lika öde träffade henne der, hvarpå hon flyktade upp på gården.

När skräddarne genom fönstret blefvo henne varse, hoppade de alla på en gång ned från bordet, så att det ljommade i hela byggningen; den ena tillgrep en aln, en annan fattade sitt pressjern, och den tredje saxen, och rusade ut för att anfälla krukan. Men som hon var något lättare på fötterna, räddade hon sig undan i trädgården. Den unga fröken stod just då på terrassen, och uppband några liljestänglar med sina snöhvita fingrar. Hon väcktes ur sina betraktelser af det ovanliga sorlet och den stora folkskockningen, skyndade till stället, der krukan fann sig omringad. Vid åsynen af

krukan, sade hon: "ack! se der har jag den krukan, hvilken jag så mycket längtat efter, för att i den få plantera min stora sköna törnros." — Härpå hoppade hon af glädje upp i krukan; men denne var ej sen att skynda undan med den vackra bördan, och lopp så fort, att hvarken tjenstepigorna eller brygghusfolket, än mindre skräddarsocieteten förmådde hinna fatt henne. Fröken ropade: "hjelp! hjelp!" bad om förskoning, gret och vred sina små mjellhvita händer; men fåfängt. — "Lofvar du att gifta dig med min unga herre, så skall du slippa lös," sade krukan. — "Det lofvar jag och mer till, svarade fröken, blott du släpper mig." — "Skall ske, skall ske, sade krukan, och nedsatte henne på den gröna ängen. Här har jag skaffat dig, den allravackraste jungfru i verlden att bli din äkta hälft, pustade krukan mot sin herre; det hade så när kostat mig lifvet, åtminstone öfverläppen och öronen. Sköt er nu sjelfva, bäst ni vill, jag har annat att pyssla om!" — Kort

derpå stod på herregården det ståtligaste bröllop i verlden; der dansade äfven tjenstefolket och alla skräddarne i tre runda dagar; men den underbara krukan blef sedermera aldrig synlig.

Det är med oss militärer, alldeles som med sagan om krukhoppan; ty det var en gång:

Trenne unga fändrickar, fändrick *A.* fändrick *B.* och fändrick *C.*, hvilka, dagen efter regementsmötets slut, sutto tillsammans på det å exercitieplatsen uppbygda värds-
huset, för att vid ett glas vin lyckönska hvarandra till godt slut på kampanjen, samt dricka en hjertlig afskedsskål. Då de voro anstälde vid korpser, som ej voro stationära, kunde de vistas, hvar de ville; men då regementet blott en gång årligen sammanträdde till vapenöfningar, hade de ej hopp om att återträffas förr än vid den tiden. Sedan de en stund samspråkat om hvarjehanda, såsom om de små äfventyr, de kunde hafva haft under mötet, hvilket

kompani exercerat skickligast, och hvilka nya handgrepp blifvit införda m. m., sade fän-drik A: "kamrater! det är ändå bra tråkigt att vi, som delat fältlefnadens besvär, så här plötsligt skola åtskiljas! Hvarföre icke öfverenskomma att äfven under den nu in-gångna, långa tjenstledigheten vara tillsam-man. Vi kunna lefva, hvar och hur vi be-haga. Bo i Paris, Trosa, Köpenhamn, Nord-kap eller på Kinnekulle, ja, hvar som helst. Låt oss blifva ense om, att icke så här snöp-ligt åtskiljas. Jag föreslår att vi resa nedåt landet, och der utvälja oss någon beqväm ort, hvarest vi kunna trifvas, ha roligt och kunna få vara tillhoppa. Ledsna vi vid ett, så afresa vi till ett annat ställe." — Han hade knapt framfört sitt förslag, förrän ett allmänt bravo skallade i salen; man klin-gade än en gång, och beslöt att den följande dagen uppgöra sjelfva reseplanen.

Sedan de genomgått hela den statistiska och topografiska delen af sitt kära fädernes-land, med hvarje landsorts beqvämligheter el-

ler olägenheter, ansågo de tjenligast att nedslå sina bopålar i den lilla staden L—, hvilken man sagt dem vara en god matort, der det ej kostade mycket att lefva. Trakten ägde dessutom en treflig omgifning, så väl i anseende till folket som naturskönheterna, och erbjöd flere för ungarlar omvexlande nöjen.

De togo en uppappare med sig, afreste under den gynnsammaste väderlek till stället, samt inhyrde sig på stadens gästgifvaregård. Knapt hade de hunnit afstiga förrän kyparen berättade, att en lysande bal, dit man äfven förväntade en betydligare mängd af ortens kringliggande herrskaper, skulle följande veckan gifvas på det så kallade stadshuset. För att bestyrka sannfärdigheten af sin uppgift, presenterade han biljetter till salu, hvarmed också våra unga knektar försedde sig.

Baldagen, mot klockan ett, stannade trenne vagnar utanför gästgifvaregården, fullpackade med personer af båda könen, hvilka intogo ett par rum i öfra våningen,
alla

alla i akt och mening att bivista den för aftonen anställda dansen. De trenne officerarne sökte genast utspeja, hvilka de resande kunde vara. Efter en halftimmas förlopp ingick följande rapport, inhemtad, dels från kyparen, dels från den herrskapliga betjeningen, genom den skicklige och pålitlige uppassaren:

”De tre vagnarne innehålla tre familjer: en brukspatrons, en majors och en f. d. ryttmästares. Brukspatronen vore en jovialisk och glad man, majoren en spelvurm, ryttmästaren en girigbuk; men hans fru ett mycket älskvärdt och lifligt fruntimmer.” — Genast skred man till rådpläging. Resultatet blef, att man skulle söka tillvägabrinda bekantskap med detta egna tretal, så mycket hellre, som familjerna, efter hvad man berättade, blott man kom rätt under fund med dem, voro högst gästfria, vänliga och förekommande. Behagligare dagar kunde man ej tillbringa än i deras kretsar.

Ungdomsfantasier. 3

Officerarne beslöto alltså att samma af-
ton löpa storm, och i detta afseende dela
sin här i tre afdelningar; men när fråga fö-
rekom att välja fiende, ville alla vända sin
håg på den charmanta frun. Man tvistade
härom långt in på eftermiddagen, då slut-
ligen, när intet annat hjälpte, tvisten slets
genom lottning. Fändrik *A.* utsågs af ödets
gudinna att dricka om med brukspatronen,
B. att draga sin spader med majoren, och
C. att, lyckligt eller olyckligt, gifva sig i
fångenskap hos den intagande frun. Na-
turligtvis betraktades den sistnämdes lycka
icke utan afund af de öfrige; man erbjöd
utbyte mot hederlig mellangift, men han
stod fast.

Skymningen inbröt, och man hastade
att laga sig i ordning. *C.s* klädsel var isyn-
nerhet af vig. Vål hundrade gånger af-
och påtog han sin halsduk, utan att ändå
få honom att sitta rätt i lag. Han lät bränna
sitt hår, pensla ögonbrynen, svärta och put-
sa mustascherna; kråsnålen sattes med myc-

ken sorgfällighet i bröstet, skjortärmarne af sin kambrick framdrogos öfver handlofvarne och från den hvita handen blixtrade en juvelring. Hårolja och eau de Cologne blefvo ej heller sparade. — *A.*, hvilken åtagit sig att underhålla brukspatronen, lät sätta en och annan röd sminkplätt på näsan och kindbenen, uppkammade håret till en Bacchantisk gloria, tog sillsalad med sig i en strut och i fickan *Fredmans* Sånger och Epistlar. — *B.*, som fått majoren på sin lott, tog en förstörd mine på sig, stoppade en kortlek och ett par tärningar i fickan, samt en kattunsnäsduk, hvarpå ett biribispel var aftryckt.

Vid inträdet i salongen nickade den ene lycka åt den andre och tryckte handen; *A.* spejade efter sitt byte, men kunde ej upptäcka det. Ändtligen i ett sidorum fick han i sigte en tjock, undersäsig figur med blomstrande kinder och en rödblå näsa, der Bacchi offerlåga brann i sin klaraste glans. Mot kanten af en soffa, hvilade, liksom litet

knäckt, en krycka. Mannen satt och rörde i en bål, drog med slevven långa, skimrande cirklar, hælde emellanåt några droppar i glaset, läppjade och smakade, och såg sig så förnöjd omkring. Det var brukspatronen sjelf. I det fändrik *A.* inträdde, blickade brukspatronen upp, satt handen som till en skygglapp öfver ögonen, för att, obesvärad af lampskenet, taga den anländande i närmare betraktande. — "Välkommen, välkommen, herr löjtnant, eller hvad titeln är! Det var förbannadt bra att ni kom. Ni måste slita en tvist, som för tillfället uppstått mellan mig och desse herrar. Frågan är, om denna punschen är för mycket stark eller lagom. Hvad säger ni? Var så god och smaka!" — *A.* tömde glaset och sade: "efter min oförgrifliga öfvertygelse är punschen alltför svag." — "Det var väl fan," ropade den tjocka brukspatronen; reste sig till hälften upp, satte åter handen framför ögonen, och stälde sig att starrbliga på fändriken. "Det var väl fan, är denna punschen för

svag? Var så honnett och tag ett glas till!" — "Den är mycket, mycket för svag." — "Åh, Gud förskona oss, det var väl fan till strupe ock," genmälte brukspatronen, i det han fattade kryckan, och framgick mot *A.* med en slags förvåning, blandad med vördnad. — "Hvem har jag den äran att tala vid?" — *A.* uppgaf sitt namn och sin karaktär. — "Nå, så hjertinnerligen välkommen. En så hygglig ungdom är mig på det högsta kär. Ni upplifvar i mitt minne fordena, glada tider, då det ingen ting för mig betydde att ensam våga på en sådan bål. Tillåt mig omfamna er. Men allvarsamt, tycker ni punschen är för svag?" — "Han smakar ju bara vatten." — "Det var en varg," mumlade brukspatronen och satte sig åter i soffan. I detsamma uppdrog *A.* sin näsduk, hvarmed sillsaladen följde, som spridde sig kring golvet. *A.* låddes blifva förlägen. "Skadar inte, skadar inte, sade brukspatronen, ni är på god väg, låt oss klinga tillsammans."

Under tiden företog fändrik *B.* sin klappjagt efter majoren. Han slog sina krumbugter kring salongen. Han fanns icke der. Han genomlopp sidorummen. Han fanns icke der. Han gick ut i matsalen. Han fanns icke der. Han undrade, frågade, letade, ingen menniska hade sett till honom. Slutligen hviskade någon med en hemlighetsfull mine i fändrikens öra, att majoren gått in att lägga sig i ett af uppasserskornas rum, emedan han ej befunne sig väl. Under förvändning att fråga efter någon af betjeningen steg *B.* in. En man framstälde sig här för hans ögon, liggande på en soffa, med en grön yllekjortel öfver magen, axlarne och halfva benen, och en stoldyna till hufvudgård. De afdragna stöflarne stodo och lutade sig mot hvarannan vid kackelugnen, och rocken hängde på en spik bakom hufvudet. Mannen låg hopkrumpen, kuttrade och frös.

— "Förlåt mig, jag stiger in, hur står till herr major?" — "Mycket ruskigt, hu! hu!" — "Ni har kanske förkyllt er" — "Troligen.

Det är nu andra gången i år, man narrat mig på de fördömda baïerna, och hvar gång har jag på dem blifvit opasslig, hu! hu!" — "Ett par koppar fläderthé skulle kanske intet skada, det plär befordra svettning" — "Åh! här hjälper ingen ting" — "Kanske man skulle tillkalla doktor. Om jag ej be- drager mig, befinner han sig derute i dans- salongen." — "För all del, min herre, gör sig ej besvär!" — "Ursäkta, att jag kom och störde;" härvid gjorde fändriken mine af att gå: "För all del, min herre, stadna qvar en stund. Det är alltid en lindring för den sjuke, hu! hu! att få förkorta tiden med ett angenämt samtal. Hu! hu!" — En paus.

Fändriken nedsatte sig på en stol bred- vid soffan, framtog, liksom händelsevis, en kortlek och började bläddra i densamma. Det var märkeligt att se, huru majorens ögon begynte allt mer och mer glänsa, likasom en katts vid åsynen af en rotta. Slutligen kunde han ej hålla sig längre. — "Hvad är det? hvad är det?" — "Åh! det är bara en kort-

lek." — "Ack! förlåt mig, får jag se! De äro rätt snygga, och falla sig lätta i handen. Jag ser de äro af Carlshamns tillverkning, ehuru oss emellan sagdt, de äro utländska. Der har det misslyckats. Kung *David* har fått en suddig näsa. Om jag skulle försöka; hu! hu! lägga litet patians med dem. Hu! hu!" — Han började lägga. — "Spelar min herre kort?" — "Å ja, ehuru just icke med någon fortune." — "Nå, nå, alla barn i början. Om vi skulle fresta på ett parti pikett? Hvad säger herrn?" — "Må göra!" — Majoren sprang upp från soffan, ett bord framdrogs, och innan några minuter talades icke mer hvarken om feber eller frossa.

Den tredje, jag menar *C:s* roll återstod. "Hvar hafva vi den charmanta frun?" sade han tyst för sig sjelf. Med en kännares blick öfverfor han i en sekund hela fruntimmersskaran. — "Den der med det korta lifvet kan det visst icke vara. Hon ser mig för tåpig ut. Icke heller hon med florshatten,

att dömma efter gången. Men den der brunetten, hvars ögon i hvart ögonblick tyckas säga: kom hit! kom hit, ja, min själ är det icke hon. Hvilken nätt, sväfvande fot! Och den vackra törnrosen, som bland de mörka hårlockarne undanstuckit sina taggar! Hur väl inpassad! Och schawletten, alldeles som en fjärill-vinge, ett rodnande liljebblad, eller en genomskinlig dimma med guld och purpurkanter! Ja, det är hon.” — Han skyndade dit. Genast uppstod ett lifligt samtal. Hennes dragande ögon liksom fängslade i ögonblicket. Stundom lade hon hufvudet litet på sned, och derpå följde en ström af smålöje från läppen, liksom en champagneflod från en purpurpip. En vals spelades upp. Fändriken bjöd henne sin hand. Hon räckte sin, lade den andra på hans axel, och nu hvirflade det af längs utåt salongen. C. grep sig nog våldsamt an, flög med sin dam, lik en komet, förbi alla de öfrige cirklande planeterna; den fjäderlätta frun blef hufvudyr, föll svimmande i hans

armar, och som hon föll på hans högra arm, lyfte han henne upp lik trädgårdsmästaren en blomsterqvast, och understödd af den andra, bar den vackra afdånade liljan i toilett-rummet, och nedsatte henne på soffan. I en blink var eau de Cologne-flaskan till hands, klädning och snörlif baktill upplöste, och nu öfverlemnade han i de tillskyndande damernas vård den småningom vederqvicknande sköna.

Efter en stunds afbrott uppspelades samma vals. Den vackra frun utkom. En lätt rodnad spridde sig på hennes kinder. — "Får jag lof," sade *C.* i det han trädde henne till mötes. — Hon runkade på sitt lilla hufvud; men lade emellertid ånyo handen på hans axel: "med förbehåll att ni dansar beskedligt." Han höll sitt löfte, och allt aflopp lyckligt.

"Vi skola väl resa snart," pep en liten snusföruftig figur bakom *C.*, när valsen var slutad. Det var fruns kärälskeliga man. "Blott en angläs till, min vän, så är jag i

ordning," klingade det från hennes rosenläppar.

Klockan skred på tre. Balen var slutad, och hvar och en lagade sig till upprott. Fändrik *A.* tog brukspatronen under armen, och *C.* bjöd den lilla charmantta frun sitt biträde vid uppstigandet. Hennes man kröp äfven in, ombonad med en urblekt bombasins kappa. Kusken satt just färdig att gifva hästarne en klatsch, då frun stack ut sitt lockiga hufvud genom vagnsfönstret och klingade ett: "håll!" samt vändande sig till den på trappan bugande fändriken, tillade: "Vill ni intet vara så god och göra oss sällskap och stiga upp, så slipper ni att i nattkylan vandra till fots? Ni är troligen ännu intet afvalnad efter balen, och ni kan lätt ådraga er en förkylning?" — "Hm!" sade mannen in i vagnen och makade knäna tillsammans. Uppmaningen behöfde ej upprepas tvenne gånger. Ett hopp, och fändriken satt vis à vis baklänges. Klatsch! klatsch! rullade åkdonet af till gästgifvaregården.

Det finnes knappast någonting mer besvärande än att åka i trånga täckvagnar. Jag säger intet mer. Dock! se hur skönt solen, lik en brud ur sin morgonbädd, rosenröd tindrar fram mellan björkarne! Rundt kring charen faller hennes mantel, lik en ström på ömse sidor om en klippa, i glimmande veck. — "Aj! mitt knä! mitt knä!" — "Se, hur zefirerna lätt dansande spela mellan de gröna löfven, som dessa elfbensfingrar i min hand!" — "Sofver du, min man?" — "Hvad luften kännes ljum! hör, hur det klingar der uppe i rymden!" — "Ptr! ptr! nu äro vi vid målet. God natt, hennes nåd!" — "God natt, herr löjtnant! sof sött! god natt! god natt!"

"Det är en förbåldt hygglig ungdom, den der fändrik A." sade brukspatronen vid sitt inträde på gästgifvaregården, i det han lade hatten öfver en kattunge, som krupit upp på stolen i sofrummet. "Att vara militär, så måste jag bekänna, att jag knapt sett maken." — "Förlåt mig," genmälte majoren,

joren, under det han drog nattmössan på hufvudet, "då misskänner min bror, alltförmycket oss krigsbussar. Jag skulle nästan vilja påstå, att vårt stånd, framför många andra korpörationer, är hyfsadt och belevadt. Likväl om en jemnförelse, för att tala militäriskt lärdt, storheter emellan skulle äga rum, så föredrar jag fändrik B. Oberäknadt, att han är en språksam, tillgänglig och förekommande man, är han äfven instruerad med ganska goda kunskaper; kanske något tankspridd, hvilket jag vid pikettspellet märkte i går afton." — "Jag skulle allt ha god lust bedja de der herrarne tillbringa några veckor hos mig, hvad säger bror derom?" yttrade brukspatronen. — "Jag står just och grundar på detsamma, svarade majoren; men då måste jag nödvändigt hafva mig ett par nya kortlekar och en kambiolek." — Nu tumlade brukspatronens hatt i golvet och afbröt allt vidare samtal.

"Men min kära man," sade den lilla, vackra frun, då hon vaknade om morgonen i

sin rosenbädd, och stoppade några sockergryn i munn, "hur kan du påstå något sådant? Vi kunna icke undvika att se dem hos oss, då våra grannar, brukspatronen och majoren, bjudit dem hem på sina landt gårdar." (Frågan hvälfde sig, som läsaren kan förstå, kring de tre unga fändrikarne!) — "Hm!" sade ryttmästaren, och tog liksom efter någonting i pannan för att få ett svar. "Hm!" sade han ännu en gång, och drog sig med kudden några tum längre bort, "alltid är du orimlig, min vän." — "Nå, nå, min lilla söta vän, du får inte bli onådlig för det! vi komma nog öfverens, bara vi träffa majoren och brukspatronen, och ni fått framför er en god frukost. Se så, var snäll nu, min lilla gubbe, derpå räckte hon honom en karamel." — "Hm!" sade ryttmästaren för tredje gången, ryckte ännu ett par tum längre bort; hvarpå hon stoppade karamellen i hans munn och samtalet upphörde.

Frampå middagen aftågade de tre familjerna, efter att af officerarne blifvit bjud-

na på en lätt frukost. Detta blef ett skäl mer för bjudningen ut på landet, ehuru mycket det kostade på ryttmästaren. De tre militärerna lofvade att om måndagen i följande vecka börja sin rund; först hos brukspatronen, sedan hos majoren och sist hos ryttmästaren.

Hvad det vagabondiska lifvet ändock har sina behagliga sidor! Oxar, kor, gäss, ankor, får, getter! hvilken blifver eders slutliga bestämmelse, der J gå från lifvets morgon till eders dödsminut på samma fält, endast att tjena till slagtoffer åt den rofgriga människan? Men örnen och svanen och hunden och hjorten! fria, lyckliga varelser, i naturens eget sköte uppammade! Hvarje klippa, hvarje ström, hvarje äng är eders egendom! Lyckliga St. Simonister, som hafven allt gemensamt, utan att i öfrigt dela deras öde! Gläd dig du väpplingsblad, du trettal! snart nalkas andra dagar, och då har den flygtiga nöjets gudinna för evigt rymt ur eders famn.

När vi ännu hafva tre dagar på oss till måndagen (det vill säga till de tre fändrikarnes afresa), så får jag, såsom sysselsättning, under tiden, föreslå läsaren, det han på förhand med mig täcktes göra en rund till de tre familjerna.

Brukspatronen och majoren äro redan något kända. Den förre hade tillbragt sina raskaste och gladaste dagar under begynnelsen af *Gustaf den tredjes tidevarf*, för att tala akademiskt, en verkligen glad tid. Han berättade ännu med förtjusning, hur det då ej var ovanligt, att hafva en så kallad liggare på bordet, hvarur man tappade åt gästerna. *Bellman* hade han känt personligen, och påstod sig varit närvarande vid det tillfället, då nämde skald afgaf till en landsgevaldiger, på stående fot, följande inpromptu:

En fader hade tre barn,
 Och alla voro de kanaljer.
 Två blefvo hängda med segelgarn,
 Den tredje blef en gevaljer.

Den gamla trallen behöll han alltså kvar att vara en god och glad värd, och någon gång, om det gälde på, att ej sky för ett litet rus. Han försvarade sig härvid med den store *Linnés* sats: att "ett rus i månaden kan en bra karl stå ut med!" Han var enkling och barnlös; men hade hos sig ett par brorsdöttrar, något bedagade, dock ännu icke, som det står i visan, "komne ur dansen," ehuru, på den omförmälte balen, det var knapt om uppjudningar. Blott två kadriljer och en angläs utgjorde hela fröjden. — Jemte dessa hade brukspatronen hos sig en syster, nära dubbelt äldre än han sjelf. Hennes minne sträckte sig ej öfver 1792, och dagen då Gustaf den tredje blef skjuten. Hvad som tilldragit sig efter den tiden, hade hon ej minsta reda på. Hvem som nu var kung i Sverige, drottning, prins, m. m. öfvergick hennes fattning. När hon gaf sig i samtal, hette det alltid: "när min man, salig öfversten lefde, ni minns väl honom? Det var en stor och

stark man;" eller: "vid 1772 års revolution, ni minns väl den? då salig kungen satt sig till häst på slottsbacken och band den hvita näsduken om armen;" eller: "när salig riksrådet *Scheffer*, ni minns väl honom? kom resande från Stockholm, och hälsade på min man, ni minnes väl honom? Porträttet hänger annars der;" "samma dag, min salig morfar dog" — — — m. m.

Nu till majoren. Han var en spelvurm af det originellaste slaget. Fick han ej sitt parti ett par gånger i veckan, så var han otröstlig, mjeltsjuk, vresig och led åt hela världen. Hans fru var ett något åldrigt fruntimmer och högst fåordigt; skötte hushållet förträffligt. De ägde tvenne söner och tre smärre döttrar, hvaraf två bivistade den merbemälte balen.

Märkvärdigast var dock den f. d. ryttmästaren, en rak motsats till sin vackra fru. Han gammal; hon ung. Han mager och torr som en svafvelsticka; hon trind och blomstrande. Han suddig, snusig, lap-

pig; hon snygg, städad, gentil. Han hade en brandvaktsgång; hon en lätt, trippande och liflig. Hans hufvudpassion var girighet. För densamma kunde han uppoffra allt; vänskap, heder, löften, ära och tro. Lyckligtvis hade han dock ej mycket att säga i huset, ehuru han brummade desto mer. Han vandrade merendels i en gammal loggsliten frack, hvarur i bakfickan en lång, blå, nedsnusat näsduk hängde. Blott en hatt ägde han, tjugu år gammal, och hvilken, efter hans egen naiva bekännelse, han fått för ett orimligt godt pris; ty han hade köpt den af en tjuf i Stockholm för en tolfskilling. Ännu, oaktadt dess förslihetenhet, kunde man se, att han fordom varit fin och vacker. Västen af randigt ylletyg, hade framför bröstet på sig minst ett par skålpund ingrodt snus och gick långt nedom magen. Föröfrigt ljusblåa kortbyxor med messingspännen, strumpor, dem ägaren sjelf plägade stoppa, än med blått, än med svart eller grått ullgarn, becksömsskor och

en rönkäpp i hand. Någon gång nyttjade han stöflar med galoscher. Om de sednare hade han en lika naiv historia att förtälja. — "När, sade han, jag var page vid hofvet, passade jag alltid på vid kurdagarne, der galoscherna ställdes; jag tog då alltid mina gamla, utnötta, och valde mig ur högen ett eller två par splitter nya." — Annars var han en vurm af hästar; men på det sätt, att han sjelf flackade på marknaderna, såsom en annan hästskojare, och tillhandlade sig två, tre, fyra i sender, för 5 à 6 R:dr stycket, blinda, halta, lomhörda, alla utkörda. Dessa uppstallade han, for så åter med dem på nästa marknad, vann några riksdaler mer; hvarmed han ansåg sig högst belåten, utan att likväl beräkna, hvad de kostat honom i underhåll under tiden. Han bodde i en liten flygelbyggning, i ett rum ej öfver fyra alnar bredd och sex alnar långt. Der band han nät, snodde rep, stötte antimonium crudum och bafvergäll, lagade seldon, gjorde svafvelstic-

kor, selpinnar, skopinnar, nystade garn och knöt rakborstar. Om vintertiden nändes han icke elda med vanlig ved i sin kammare. Han hade två små gossar, malisen påstod att de voro nära slägt till honom, och hvilka passade honom upp. De kallades, efter sängen, vanligtvis *hopp* och *hö*. Dessa utskickade han med jernstör, yxa och kälke att vintertiden skaffa hem enbuskar och isynnerhet rötterna. Med dessa fullproppade han kachelugnen. Det stod då omkring honom som en kålmila. Han påstod det vara hälsosamt. Hans kroppsbyggnad var också klen och physiken förderfvad. Ofta, isynnerhet när han på kalasen förätit sig, blef han sjuk, och angreps då af en slags kramp. Brö-
 stet lät som en blåsbälj. Det vanliga bote-
 medlet bestod i att dricka en 10 à 12 kop-
 par starkt kaffe. Detta kokade han mer-
 ändels sjelf. Sitt högsta förtroende satte han
 till sin rättare, som var en stor skälm; men
 krusmjuk i ansigtet. Drängar och bönder,
 ju dummare, ju bättre, hans angenämaste

umgänge. Han hette ju, bevars, i deras munn, nådig patron; och han försmådde ej att röka af deras karfvade knaster. Förträffligast presenterade han sig till häst, när den omförmälte hatten kommit att sjunka bra djupt ned i pannan, becksömsskorna blifvit inpassade i stegbyglarne, och en gammal blå kapprock hängde med sina lappiga flikar längs utåt hästryggen. De krokiga knäna, den framlutande ryggen, den suddiga och orakade hakan, skinnbyxorna, allt gaf den skönaste elegans åt det hela. Mötte man honom i skymningen, sålunda utrustad, skyggade gerna hästarne, och man var färdig att taga honom för en af dessa ridande gästar, hvarpå de fordna barnsagorna vid eldbrasan voro så rika.

Hans fru hafva vi redan tecknat; vi förbigå henne alltså för det närvarande. Ett tretal återstår ännu att draga fram i ljuset; men vi spara dermed till längre fram.

Nu är det måndag. Hvilken herrlig sommarmorgon! en fri måndag för all spe-

lande glädje i hela naturen. Solen rullar upp, som ett guldäpple från hesperidernas trädgård, på det blå hvalfvet. Ingen molnfläck, intet damm, intet dun i den höga dömen. På näckrosorna i ån, utanför gästgifvaregårdens fönster, sitta surrande trollhästar, och på stranden hvila i en rad de små, gula gåsungarne. Katten sitter och slexer tassarne på tvättbrädet, har kanske onda tankar i sinnet; och i pilen, som doppar grenarne i vattnet, lockar en bofink.

Nu rullar vagnen fram. Der sitta de alla tre ungherrarne, vaggande, leende, jublande; en tofskilling åt hållkarlen, en nick åt uppasserskan, som står och upprullar gardinen. Klatsch! nu är man på gatan; klatsch! nu är man utom bomen, klatsch! nu är man i det fria gröna, bland böljande åkerfält och med kattfötter, smörblommor, elggräs och geranier beströdda ängar. Ha! hvad vinden fläktar skönt, gudomligt! dammet kastar sig bakom, hästarne äro förträffliga, vägen som ett golf. Der flög en åker-

höna upp! — "Ack den som haft sin bössa till hands!" — Der niger en flicka i sitt röda snör-lif med mjölkbyttan på hufvudet! — "Ack! den som varit snabb med en slant; det var en vacker bytinge. Hvems är den herrgården?" — "Grefvens?" — "Och den herrgården?" — "Grefvens?" — "Och de der hvita hästarne?" — "Grefvens?" — "Hvilken grefves?" — "Grefvens." — "Se der, ett soldattorp! ja, min sann rättar icke karlen sig för oss! Tack! min gosse, tack! — Ptr! ptr! håll! håll! jag tappade min näsduk. Skjutsbonde skynda dig och spring efter honom. Skynda; ty vi hafva bråttom!"

För dem, som befinna sig på det öppna hafvet, är det ett tecken, att land ej är långt aflägsset, när vissa foglar börja synas, eller när aromatiska blomsterångor kringflyga med vinden. Ett dylikt förhållande framstälde sig för våra resande. Ju närmare de nalkades brukspatronens gods, ju mer tyckte de sig i fysiomierna, på dem de mötte, upptäcka en art bacchanalisk frodighet

het och välmåga, och när de vid en grind tillsporde en gubbe med rödblå näsa, hvad tjenst eller sysselsättning han haft i sin raskare ålder, och erhållit till svar: "jag har varit brännmästare," kunde de nästan slå sig i backen på, att de hade brukspatronens landtgård i farvattnet. Äfven trodde de sig förnimma en viss drufvo-doftande ånga, som på ett öfverraskande sätt trädde dem till mötes. Det senare var väl mera en humoristisk inbillning.

Jag påminner mig, om jag ej tar miste, hafva sett hos en biskop, jag fruktar det var i hans sängkammare, åtskilliga betänkliga föreställningar — jag får likväl tillägga, att de voro målade, — dock, lika godt, under en af dessa taflor läste jag denna mening: *Nemo saltat sobrius*, hvilket i fri öfversättning vill säga: *Ingen saltar nykter på sillsallat.*

Detta var dock nära att hända brukspatronen, ehuru på annat sätt. Han skulle ef-

Ungdomsfantasier.

ter vanligheten tillaga sin förträffliga punsch; men ett fattades: de gullgula citronerna. I stället begagnade han den lofliga utvägen, att hemköpa några pulver citronsalt från apotheket. Nu är salt och salt rasande olika. Det engelska t. ex. af högst stridig natur och beskaffenhet mot det spanska, o. s. v.; ännu mer vanligt bordsalt mot det af citron. Gubben var nog oförsiktig att urskaka pulvren öfver ett thefat. Skälen voro flere; bland andra, emedan han ville hafva quantiteten åskådlig för sina ögon. Thefatet ställes i ett skåp. Den dumma pigan ansåg det för bordsalt, och fylde dermed saltkaren. Gubben började brumma efter thefatet. Pigan märkte oråd, och, för att hjälpa sig ur förlägenheten, stjelpte hon i hastigheten vanligt salt derpå. Salt som salt, tänkte hon, och dermed väl. Brukspatronen, utan att smaka eller undersöka, skakade alltsammans i bålen. Ett riktigt salthaf. Lycka att källaren ägde ytterligare tillgång på rack, pigan i tid yppade verkliga sammanhanget, och tillrättaskaffade det efterfrågade saltet.

Under tiden var allt i rörelse i kök, källare och matsal. Långt ut på backen kände man stek-os. Behagligt hvirflade röken upp från skorstenen, och sjelfva skatorna flögo flere gånger deröfver, för att åtminstone njuta af ångan. Om man just icke svängde sig "i helgdagskjortlar," så var det något deråt; "men att en gödd kalkon" satt på spettet, är ganska säkert. Det är en egen anblick, för ett ointresserad öga att betrakta dylika, landtliga skådespel. Der kommer en med ett lass persilja, purjo och palsternackor i famnen; här en annan med ett stort skinande smörfat i den ena och en frodig ost i den andra handen eller under armen, samt håller i munnen sjelfva nyckelknippan. Der spjelkas ved, samlas kål i en korg, der skuras knifvar och gafflar, fjällas aborrar, halshuggas tuppar, skummas grädde, vispas ägg och mjölk och socker och mjöl och mandel tillsamman, hvarom Kajsa Varg bättre kan berätta; här krusas servietter, framräknas glas, hackas gran-

ris, sättes blommor i porcelänskorgar, påhålles friskt flugvatten, lägges en träklabb under bordsfötterna; o. s. v. Der jagas gässen bort, dito grisarne; här utställs en post, som ger tillkänna de fremmandes ankomst, och är genast färdig att öppna grind.

Allt detta och mera dylikt föregick här. Emellanåt var brukspatronen ute, och tittrade och lyddes, torkade svetten ur pannan, såg på sin klocka, gick in och kom åter ut, otålig, som man alltid är, vid dylika tillfällen. Ändteligen hördes vagnsbuller. Med öppna armar skyndade han, så fort han förmodde, de tre officerarne till mötes, och ett hjertligare "välkommen" hade väl aldrig klingat från någon menniskomunn än från brukspatronens. Man steg in, ännu en omfamning och man var hemmastadd. — "Jag väntar några flere; majoren och ryttmästaren har lofvat komma, jemte kronfogden och länsmannen, yttrade brukspatronen, under tiden täcktes herrarne stiga upp på min kammare; jag har en liten putslustig

plan för mig, hvarmed herrarne måste biträda mig." — Man steg upp; gubben bad dem sitta. — "Till en början skall jag roa herrarne med några små rariteter." — Han öppnade ett skåp: "här är det glas saglig *Lucidor* begagnade, då han på källaren tog sin sista klunk efter duellen. Det är ju rätt artig? Här min farfars ölbägare; den är ju bra massiv? Här en glaspokal, tillhörande dito. I glaset ser man en ritning, som utmärker, hur mycket hvar och en i stöten förmådde dricka. Näst min kära farfar lär prosten varit den styfvaste; se här står hans namn och under: *nulla dies sine linea*. Men jag glömmer det egentligaste: min plan. Saken är den. Här i socknen befinner sig en högst löjlig, dum och högfärdig man, annars kallad sekreter, emedan han är en slags renskrifvare åt hvarjehanda folk, med hvilken jag tycker vi kunde drifva något upptåg. Han är hitbjuden till middagen. Jag har tänkt, om vi skulle göra honom till slottsfogde i Upsala eller dylikt. En af

herrarne föreställer landshöfdingen, en annan landssekreteraren och en tredje rättsmästaren eller så bortåt. Hvad det skulle smickra det högmodiga hönshufvudet. Sedan min vistelse i hufvudstaden har jag i behåll åtskilliga ordens dekorationer; bland andra ett blått parbricolls kommandörs band, som skulle väl anstå en landshöfding att bära. Det kunde få gälla för ett serafimer band. Fullmagten kunna vi nu på stående fot författa; jag skall sedan bilägga henne med vederbörlig karta. Det öfriga sällskapet bör naturligtvis äfven underrättas om planen. Hvad säga herrarne derom?" — Officerarne förklarade sig beredvillige att lemna allt möjligt biträde, och på brukspatronens framställning utvaldes *A.* att föreställa länets vördade höfding.

Nu anlände den ena vagnen efter den andra: major, ryttmästare, kronfogde, länsman och slutligen herr sekreteraren.

Majoren var upprymd. Vid anblicken af de tre militärerna klappade hans hjerta

med häftiga slag, och obemärkt blickade han mot skyn, hopknäppte händerna, och sade för sig sjelf: "änteligen kan jag då få mig ett ärligt raffelspel."

Ryttmästaren var sig lik. Jag vill blott tillägga, att han gick litet rakare. Skålet var följande. Två dagar förut hade en inspektor från en viss friherrinnas herrgård nedkommit till sjöstranden å ryttmästarens ägor, för att på en skuta låta inlasta ved, hvilken å vinterföret från nämde friherrinnas gods blifvit forslad till sjökusten. Inspektoren var nykommen, och kände ej ryttmästaren. Knapast hade han anländt till stället, förrän han får i sigte en krokryggig man, hvilken han tar för en tiggare gubbe eller en landtstrykare. Mannen var i färd med att tillfnalla sig några stora björkträd. Inspektoren fattar med kraftig hand sin hasselkäpp, och kringklappar den förmenta tjufven. Under martern framkröp bekännelsen, "att han vore ryttmästaren sjelf och ville utvälja sig några trän till yxeskaft." — "Ack! sade In-

spektoren, jag ber tusende gånger om förlåtelse; det var mig alldeles obekant; var så god och tag så mycket herr ryttmästaren befäller.”

Nu komma vi till hans fru. Salen ljusnade betydligt, när hon inträdde. Var det den hvita klädningen, eller det blixtrande halsbandet, eller den snöhvita pannan, eller det mysande leendet, som gaf denna ovanliga glans, eller kanske allt detta tillsammans? När man gått sig utledsen på en äng mellan höga ekar, lummiga björkar eller vidlöftiga hasselbuskar, så blifver man liksom litet förtrollad, om man i hast befinner sig framför ett fält af snöhvita sippor eller doftande konvaljer. Den gröna enformigheten plågar ej längre ögat; man står färdig att falla på knä och gifva blommorna hvar sin kyss. Likväl, rörande den charmanta frun, nödgas jag säga, att kinderna voro ej fullt ut så purpurstänkta, som då vi sågo henne på balen. Få se, hvad ett godt glas vin kan göra? Vi hoppas det bästa.

Kronfogden såg ut som en kyrkstöt. Frodig och klumpfotad; fracken i mångfaldiga veck baktill; länsmannen som ett ridspö.

Nu anlände sekreteraren, dock förlåt mig, han får icke ännu inkomma; ty jag har ej, mina herrar, allt i fullkomlig ordning.

Först helsningar, tal om väderleken, sista balen ej att förgäta, så några artigheter af officerarne till den vackra frun, derpå planen till upptåget; landshöfdingens och landssekreterarens utstyrsel. Se så! nu är allting färdigt. — "Var så god och stig in herr sekreterare! Herr landshöfdingen!" — En djup bock. — "Landssekreteraren i länet!" — En mindre djup bock — "Räntmästaren!" — En half krökning på ryggen. — "Välkommen!"

"Man snöt sig, man söp, man läste, man satte sig till bords. Landshöfdingen fick sin plats mellan fru majorskan och rytmästarens fru; på ömse sidor om dem landssekreteraren och räntmästaren; så brukspa-

tronens gamla syster med kronfogden vid sidan; o. s. v. Jag förstår mig ej på etiketten; går sålunda förbi de öfriga platserna. Nog af, alla sutto till bords och fingo mat. Landshöfdingen öppnade samtal med sekreteraren: "huru han under sin resa hört förtäljas om hans skicklighet, snille och kunskaper, det är skada, att staten ofta förbiser och går miste om sådane män." — Han understöddes af brukspatronen, hvilken på det ödmjukaste anhöll: "det herr landshöfdingen täcktes hafva mannen i åtanka." — Denne framstötte några brutna meningar om lediga tjenster, möjliga utsigter med mera. Under tiden stodo sekreterarens ögon och öron spända; ryggen gick som på en orm i högt gräs, i ständiga bugter och krumbugter. — Ryttmästarens syster, hvilken ej hade stort reda på hvad som föregick, arbetade dess mer att inkila den åbakiga kronofogden i sin ungdoms tilldragelser. Tyvärr befann han sig till henne i samma förhållande, som hon till honom. Allt, hvad

som tilldragit sig före 1772 års revolution var för honom ren Arabiska; egentligen tog hans historiska kunskap sin begynnelse med 1793, då han ingick i tjänst vid landskansliet. Med den gamla damen förhöll det sig tvertom. När hon fördenskull (för att anföra ett exempel), nämde namnet: *Olof von Dalin*, med tillägg: "ni kände väl honom?" blef svaret: "å jo, johu, han dog såsom magasinförvaltare i Wadstena; somlige hafva påstått, att han druckit ihjel sig." — Ville åter kronfogden lysa med sina kunskaper, så hakade det på samma sätt fast. När han började svänga omkring med revolutionen 1809 och det påföljande årets rysliga mordscener, var ledtråden fallen gumman ur händerna, och hon kom in på säkerhetsakten, eller ock påstod hon envist, att kronofogden förblandade saken, och syftade på 72 års revolution.

Men, hvad ser jag? hvad hör jag? hvad känner jag? En stor liggare, fylld med äkta muskat, frambäres på bordet under trum-

petskall af socknens klockare, stående på terassen utanför fönstren. Han understödes af tvenne andra rödfnasiga figurer. Nu börjas ett jemnt och väl underhållet pokulerande. Verkeligen har icke den vackra frun fått bättre färg på kinderna. Men hvarföre är det ena kindbenet rödare? Är det därför, att hon har det vändt åt fändrik C., med hvilken hon valsade på balen? — Brukspatronen synes vara i sitt rätta element. Han nickar och trycker. — "Hade vi ej den äran att äga landshöfdingen här, skulle jag föreslå, att vi aftoge rockarne, här är så förbåldt varmt." — "Jag ber ödmjukast, mine herrar, svarade denne, varen ogenerade; men vi måste dock göra något afseende på damerna." — "Åh! min är snart utaf," sade ryttmästarens fru, småskrattande, och kastade sin lätta schayl bakom sig på stolen. — "Jag skulle tro att vördnaden bjuder," genmälte sekreteraren. — "Jag förstår, inföll brukspatronen, och därför behålla vi plaggen på."

Men

Men min herr författare, vid ett så stort kalas, hur kan ni glömma att för oss fruntimmer något orda om rätterna! Mina nådiga! jag var ju icke sjelf med. Jag har det blott ryktesvis och från tredje hand; det vill säga från hushållerskans pigas systerdotter. — Der befanns (jag menar på kalaset), låt mig eftertänka, en alldeles utsökt sparris, förträffliga aborrar eller gös, jag minnes ej hvilketdera, en utvald kalkonstek, mandelsprits, torta och hvad allt det der krafset heter. — Nu kommer den stora bålen. Skålar proponeras: landshöfdingens, landssekreterarens och så vidare; skott utanför fönstren och trumpetklang. Klockan är fyra, hon pekar på half fem; ändteligen stiger man upp, läser, bugar, tackar, tar damerna under armen, ledsagar dem in i förmaket, der det doftande kaffet, sjudande, står och väntar.

Talet faller ånyo på utsigter, befordringar, lediga platser; sekreteraren med hän-

derna på ryggen, bugar och lyss, hviskar till sin närstående granne: "hvad den landshöfdingen ser genialisk ut! men den der landssekreteraren, hur kan det hänga tillsammans, att han bär mustacher?" — "Enligt en kunglig förordning under Carl den elftes tid, blef svaret, äro dylike embetsmän ålagde att ha mustacher." — "Ser man på, ser man på," tillade sekreteraren med en högtidlig mine, "det är att vara påpasslig i tjensten och iakttaga lag och författningar. Han ser också verkligen rätt respektabel ut." — "Herr landshöfding, utbrast brukspatronen, jag rekommenderar vördsammast vår sekreterare i hans nåds bevågenhet. Om det gafs någon tjänst ledig, som passade honom på gamla dar, så vore det rätt önskligt." — Häre började efter hand hela sällskapet instämma. Sekreteraren bugade sig och strök på högra foten med mycken sirlighet. — "Vi skola taga det i öfvervägande," blef svaret, "det faller mig just nu något in;" hvarpå han vinkade landssekreteraren till

sig, och ingick med honom i ett närbeläget rum. Efter en stund utkom han åter, bar ett stort plakat i hand, öfverlemnade det mycket ceremoniöst åt landssekreteraren, med befallning att med ljudelig röst uppläsa detsamma. Det innehöll: i anledning af de och de bevekande skäl, fullmagt för sekreteraren den och den, att vara slottsfogde der och der, med thy åtföljande rättigheter och förmåner. Den nykläckte slottsfogden stod som hade han fallit ur luften. Ändteligen kom han sig för, framsteg, tackade och ville kyssa landshöfdingens hand. Ryttmästarens och majorens fru, jemte några yngre damer voro genast färdiga med blomsterkransar, hvori den lycklige, lik en julbock, inlindades. Verser, för tillfället författade, afsjüngos, och en allmän lyckönskan för sig gick. Den enda, hvilken ej deltog i skådespelet, var ryttmästaren, hvilken satt med armarne öfver ett bord i sängkammaren, och ideligen pustade: "den fördömda kalkonen!" Han var sjuk, och hade förätit sig.

Nu började den nya slottsfogden synbarligen repa mod, och efter en stund sade han till kronfogden: "herre, nu gagnar det icke längre; att ni är högfärdig. Jag är så god karl som ni, och ämnar hädan-efter icke krusa för någon, ej en gång för majoren och brukspatronen!" — "Nå, nå, måttliga korfvar bäst, svarade kronfogden, kom ihåg det gamla ordspråket: högmod går för fall."

Men länsmannen, länsmannen, ni har ej låtit honom säga ett enda ord? Hvar är han, och hur befinner han sig? Jag vet ej, hvar han är; jag skall ut och söka honom. Gissa hvar han står? Han är riktigt på nocken. Jo, han står ned i trädgården, och har trädt in händerna mellan staketspjelarne; men får icke ut dem, emedan han ej har det förståndet att vända dem på tvären. Låt honom stå, han står inte i gräset.

Majoren gick och puttrade för sig sjelf, han önskade åtminstone ett viraspel. Fåfångt. Den vackra frun, pokulerandet, allt detta

och mycket mer lade hundrade små hinder i vägen. Ändteligen blef han något tröstad; kronfogden proponerade, ehuru torrt det var, ett parti bräde.

Och nu har jag talat ut om denna saken. Gick solen om morgonen herrligt upp, så sjönk hon om aftonen ej mindre herrligt neder. I löfsalongen sitta damerna, brukspatronen och de tre militärerna. C. leker med snibbarne af den vackra fruns flors-schawlet. Majorskan försöker att åstadkomma smällar med ett syrenblad, hvilket hon lägger öfver öppningen af den tillknutna handen. Solstrålarne spela på brädden af bålen; i löfven svärmar en myggdans. Hur prägtigt utbreder sig icke aftonrodnan! Ett oändligt haf af stilla njutning och vällust. — "Nej!" sade brukspatronen och skrek till, så att den lilla frun spratt högt upp, "nej! det här passar sig ej i stycket. Ett glas, mina herrar, och jag sjunger: *Se solen hur prägtigt och skönt hon går ner, &c.* och, vändande sig till den förskrämda frun: "ni, min nådiga, understöder mig."

Af allt detta torde läsaren kunna inse, att han påträffat lefnadslustigt folk. Sent på natten afreste de fremmande. Officerarne qvarstadsnade. Den ena glada dagen räckte den andra handen. Man fiskade, man jagade, man tömde sitt glas och dermed väl. Godt bord, goda viner, förnöjsamma ansigten, se der brukspatronens lif. Hos honom fick man tillbringa tiden hur man ville, blott man ägde ett lustigt lynne. Sjelf var han fullproppad med små anekdoter och infall; var påhittig, icke snart knäckt, men blef han det, så var han ohjelpig.

Hemma gick majoren som, sit venia verbo, en äggsjuk höna; väl två gånger om dagen hade han bud med dagsverkare eller förbönder till officerarne med förfrågan: "komma ej herrarne i morgon, majoren väntar?" — "Veckan ut här först, blef svaret." — "O! jag rädes, jag får igen min gastriska feber," suckade ett genljud sex fjerdingsväg derifrån.

Om jag ej fruktade, att min roman skulle komma att draga allt för långt ut på

tiden, det vill säga, icke utkomma till jul, så hade jag i detta ögonblick något rätt roligt att berätta om ryttmästaren. Men jag får väl lof att låta det gå mig ur händerna. Läsaren må emellertid föreställa sig något, som verkar ungefär detsamma, jag menar skratt.

Jag såg också hos en biskop, jag tror det var mer än biskop, — "Hvad såg ni? Fredmans Epistlar?" — "Bevars, hur ni talar; jag såg" — "Venus, uppstigen ur badet?" — "Åh, ni är då alldeles kollrig. Hur skulle en andans man våga hafva något sådant (han, som skall drifva ut den lede frestaren och korsfästa, om ej sitt, åtminstone andras kött), äfven om det vore en skapelse af *Byströms* mästarehand? Nej, hvad jag såg, var en stor svart pudel." — "Det var väl icke Mefistofeles heller?" — "Nej, han kallades, låt mig draga mig till minnes, *Janke Jensen*. Namnet var underligt. Det lät som hunden blifvit döpt; — men nu till sjelfva saken!"

Janke Jensen (enligt *Bellmans* påståen-
de en dansmästare i koret) var ett högst
märkligt djur. Han förstod sin herres min-
sta miner och vinkar, var lydig som en
neger, och när han hviftade med svansen,
var det en glädje att se derpå.

En dylik icke fyr- men två-benad tje-
nare hade majoren. Denne kom en dag till
brukspatronen, gjorde ställning för de tre
officerarne, och framräckte trenne kort.
Det var en bjudning på boston. Anspråken
voro sålunda till en början betydligt ned-
satta. Hur mannen envisades, måste fän-
drikarne taga hvar sitt. *A.* erhöll klöfver-
åtta, *B.* spader knekt och *C.* hjerterfru.
Den sistnämde hade sålunda utslagskortet.
Minst af allt tänkte han dock på detta.
Hjerterfru och den vackra ryttmästerskan
förespeglade den innerligaste sympathi. Hvad
återstod att göra? Hörsamma och lyda. Man
hade tagit på hand.

Vackra *Heloisa!* jag ser en fråga sväf-
vande på edra läppar. Jag förstår den. Jag

har alldeles förgätit att förtälja något om den sköna frun. Hon synes blott hafva yttrat sig en endå gång på det der merbemälte kalaset. Innan fändrikarnes afresa måste författaren häruti afbörda sin skuld. O! hur är det möjligt att medhinna allt? Jag skall dock uppkasta en liten grundritning.

Hon satt vid fändrik C:s sida, som läsaren behagade påminna sig. Hvad jollra icke officerare, och hur ofta halkar ej ett ord, ett uttryck från era skönhetsläppar, hvarmed aldrig åtföljde någon betydelse! Endast ett oskyldigt galanteri; intet mer! Läsare, tänk intet argt om din broder eller din syster! Det sednare nämnes väl icke uttryckligen; men förstås inunder. Hur ofta uttyder ej afunden till det värsta, hvad som endast var ett okonstladt foster af en för ögnablicket hänförd glädje! — Ett kan jag dock icke förlåta, och hvarföre jag här omtalar det, är, emedan det möjligtvis kan lända den unga frun till rättelse och för-

bättring i framtiden; hon tog under ett högljudt skratt med gaffeln en gurka och stoppade den i munn på fändriken. Det var illa gjordt. Hushållerskan, hvilken just då stod i dörren, bleknade vid denna syn af pur jungfrulig förargelse; och innan morgondagen var historien hunnen ända till den sedesamma dottern i prestgården, med den förändring, att frun under hela tiden suttit och matat fändrik C. Mindre förebråelse förtjenar afkastandet af flors-schawletten. Den led väl ingen skada; men blef ändock något tillskrånklad; och nedföll till och med en gång bland gramriset på golvet.

"Har ni intet mer att berätta?" — "Nej! bästa Heloisa! nej, nej, intet mer!" — "Hvar till gagnade då episoden? Ni kunde alltför väl låtit den vara borta." — "Ja; men för att yppfylla er önskan. Förlåt mig! jag skall ej göra så mer!"

Följande dagen, dermed menas dagen efter kortläpparnes utdelning, afreste officerarne, dock icke utan tårar, från bruks-

patronen. De hade under tiden riktigt ätit upp sig. Hvad den friska landtluften, välfägnaden och trefligheten bland gröna dalar och susande lundar ändock upplifva själar och sinne och alla kroppens ledamöter! Majoren hade klifvit upp i vindskappan för att med tillhjälp af en tub forska i det fjerran blå efter sina väntade gäster. Ändteligen har han dem, som små kryp i glaset. Hvad som likväl mest förtjusar honom, är att se, det de på hattarne uppfäst sina kort; tydligen igenkänner han hjerter fru. Sjelf sitter han med ruter tia i hand. Ett språng, och han är i trappan; ett språng, och han är i farstun, ett till och han är in i salen; åter ett, och spelbordet är framsatt; ett ytterligare språng, och fyra stolar stå deromkring; nya språng, och han är ute på gården, vid grinden, på vägen, vid torpstugan; ett språng, och han är uppe i office-rarnes vagn, famnar och kysser dem och presenterar sin ruter tia.

Jag borde nu beskrifva, huru man flux sätter sig till spelbordet, gör betar, tappar,

vinner, svettas, vändas, skrattar, svär, törstar, hungrar, blir sömnig; men väckes af nya betar, omvexlar spel: boston, vira, l'hombre, kadrilj, trekarl, m. m.; men jag är ingen spelare, och har varit deråt led i alla mina lifsdagar. Vare detta en ursäkt, hvarföre jag ej förmår uppdraga någon tafsa häraf.

I stället vill jag bjuda läsaren ut i det gröna. Få egendomar ägde väl en så vacker naturbelägenhet som majorens. Den låg på en medelmåttig höjd, omgifven af en asplund. Nedanförl uppblickade en leende dal. Jag säger, "uppblickade;" ty oberäkadt tusende ögon från markens skiftrika blommor, glittrade en bäck med sina klara vågor fram mellan träden; och ur en bergshäll flöt, som en silfverstråle, ett iskallt källvatten, hvilket, mellan tvenne på en liten holme stående pilar, blandade sig med bäckens. Dalen ägde det egna, att ända långt in på hösten, ja nära till jul, i fall ej snöföll och kylan blef häftig, bibehålla den

täckaste

täckaste grönska. När den öfriga marken stod vissnad och gul, frodades ännu i dalen ett högt gräs. Gick man från denna fördjupning till venster öfver en liten äng, så uppkom man åter på en höjd, hvarest man hade framför sig den mest romantiska utsigt öfver en sjö, alltomkring bekransad med löfträn. Mångfaldiga holmar förhöjde ännu mer den praktfulla taflan. När solen stack upp om morgonen, böljorna och vassen började sakta och smått röra sig för vinden, björkarne speglade sina med foglar fullsatta kronor i vattnet, änder med hviftande, glänsande vingar flögo öfver ytan, långa silfverränder, liksom strömmar, drogo sig öfver sjön; här en framskymtande udde, hvarpå en fiskare satt i skjortärmarne och metade; der en bergshäll, på hvars topp en gnäggande häst stod; här ett litet segel; der en skytt, hvilken mellan träden ömsom syntes, ömsom försvann! Hur herrligt! hur mildt! hur gudomligt låg ej hela landskapet fram-

för åskådarens blickar! Eller, när dagens stjärna gick att kyssa skogstopparne, nedsjunka vid dess fötter, beströdda af sippor, för att slutligen slockna; hur täckt bredde sig icke då öfver sjöspegeln ett lätt purpurflor! Vid stränderna låg böljan mörkblå, längre ut rosenröd. Skällorna, vallhjonens blåsande i sina horn, talltrastens aftonqvåde, det lena suset i asparne, invaggade fantasien i de ljufvaste drömmar. Stod så aftonstjernen och myste mellan löfven, eller smög sig månen längs efter skogen, tills han högröd rann upp, oförväntad, huld och fryntlig för betraktarens öga; omöjligt att hämma! en tår flöt då så sakta, så stilla, så saligt, ren och klar och varm ned på kinden, för att slutligen falla i någon doftande blomsterkalk.

”Det var f—n till betar jag har fått, mine herrar,” ropade majoren, slog korten i bordet: ”666. Är det möjligt? Det är ju det stora vilddjurets tal? Vi byta om spel! Hvad säges om sala hybika, gropois, farao,

wobesser? Jag förstår ej, hur jag kunnat spela så rasande. Dock, det betyder ingen ting. Lyckan och händelserna skola hafva sin gång.”

”Jag tror vi hvila oss litet,” sade fändrik B. ”Jag är alldeles län i högra armen, och skinnet är afnött på knogarne.”

”Det hjälpes med grädde,” genmälte majoren; ”trumf! Der ha vi kung *Carl*. Bravo! fru *Judith* måste bita i gräset. Mamma lilla! är middagen ännu färdig?”

Klockan var fem på aftonen. Man hade ej smakat någon matbit. Spelet upphörde, och majoren, sedan han blifvit något spelmätt, började nu förspörja, att han också verkligen var hungrig.

Smaklig måltid, mitt herrskap! Vi gå under tiden, att säga några ord om herrar fändrikarne, hvilket lyder som följer:

De voro alla tre vackra karlar, om jag skall sätta tro till den charmanta fruns yttrande, då hon första gången såg dem på balen. C. tycktes likväl taga högra han-

den af de andra. Han var väl växt, hade en grekisk näsa, hög panna, kring hvilken lockarne behagligt smögo sig, och en fyllig, klingande röst. Deras lynnen voro annars temligen lika.

Men jag måste afbryta. Det är förskräckligt, hvad den ena ideen hopar sig på den andra. Just nu flög en plåtsedel in i mitt hufvud, och vill ej derur, oaktadt jag en hel timma skakat på nacken, så att jag fått hufvudvärk. Det är förunderligt, hvilken ofantlig skiljagtig verkan en plåt och en tjugufyra skilling kunna hvar för sig hafva på lika föremål. Men jag måste gå ab ovo, h. e. till begynnelsen af historien.

Om läsaren erinrar sig, så har jag nämt att majoren hade två söner; båda hoppfulla ungdomar och gymnasister. De kunde sålunda, utan att taga felt, bestämdt skilja mellan hjerter och ruter. Ej nog härmed: de förstodo äfven att draga sin spader. Det är icke alla gymnasier, hvarest man åtnjuter slik grundelig undervisning i humaniora.

När officerarne började bli tröttkörda vid spelbordet, vidtogo sönerna! Slutligen framfördes raffellådan. Man spelade med omvexlande lycka. Fändrik *C.*, hvilken hade något helt annat i sinnet, upptog, för att få en ända på leken, en så kallad målare. I tre minuter stod han, lik en trotsande *Goliath*, vid lådan, och ingen dristade besvara utmaningen. — ”Kör!” ropade ändteligen den yngre pojken, med en åtbörd, hvilken skulle säga så mycket som: jag dräper dig. Tärningarne rullade kring, stannade, och uppblickade på den oförvägne med surmulna ögon. Han hade tappat. — ”Får jag låna af pappa,” tillade sonen med tämmeligen god hållning, ”en banko tia, vi få i morgon uppgöra våra affärer, och jag skall då återbetala min skuld.” — ”Du kunde ha vågat något mindre, sade fadren; det är nästan förtidigt, att så der löpa med skägg.”

Fändrik *C.* begagnade ögonblickets öfverraskning för att taga sin hatt, och i all tysthet smyga sig bort. Hvarthän? det får

läsaren sjelf gissa. Han saknades likväl genast. De tvenne kamraterna, hvilka på förhand anade hvaråt han vändt kosan, beslöto genskjuta bonom. Vägen var ej öfver en half mil. De togo efter anvisning af på en gångstig genom ett par skogslundar, och stodo klockan fem på eftermiddagen helt nära ryttmästarens gård. De nedsatte sig vid vägen. Sedan de väntat något öfver en kvart, fingo de rymmaren i ögnasigte. Det var riktigt ett skådespel att se, i hvilka djupa tankedrömmar han tycktes vara försänkt. Än hvisslade, än smågnolade han; än gick han långsamt, än fort; än stavnade han. Handen var satt i barmen, hufvudet något sänkt. Emellanåt uppreckte han grässtrån och satte dem i munnen. De två andra gömde sig. När han väl gått förbi, slungade de ett dussin grankottar i hans rygg, och hukade sig ner bakom ett par små granar. Han såg sig tillbaka, stavnade, svor, vände sig åter om och forskade åt alla sidor. Fåfång möda. Han kunde ej upptäcka någon. Han

fortsatte sin väg; men blickade under tiden småslugt åt sidorna. Någon gång stannade och vände han sig om. Då intet vidare otyg förspordes, återtog han sin förra jerna gång. Åter ett lager af kottar i ryggen. Denna gången voro ej gyckelmakarne nog snabba att dölja sig. *C.* förmärkte en rörelse bakom några buskar. Han skyndade dit, och hälsades, till sin förvåning, af kamraternas gälla skratt. — "Hvarthän, min bror?" — "Ja, hvart ernar ni er?" — "Samma väg som du, till den lilla vackra frun: ha! ha! ha! ha!" — *C.* såg något förlägen ut. De togo honom arm i arm med sig, och vandrade fram till herrgården.

Nå, än plåtsedeln då?

Mine gunstige läsare! jag kommer straxt till honom. Penningar flyga oss icke genast i händerna. Men dessförinnan måste jag förtälja en annan historia, hemtad från en af våra prisbelönte författare. Berättelsen är så naiv och hjertrörande, att jag i min lefnad aldrig skulle önskat mig hafva förfat-

tat något mera, och jag vore viss om min odödlighet.

Att begifva sig till *Söder* och *Södern* äro tvenne himmelsvidt åtskiljda ting. Till det förra fordras ovilkorligen, att man skall vara pank på allt hvad mynt heter. Det sednare kräfver fulla fickor och goda rekommendations bref, äfven om hufvudet är tomt. Vi förbigå det förra, och hålla oss endast vid det sednare.

De fleste våra läsare känna förmodligen herr *Nicanders* sednaste produkt: *Minnen från Södern*. I första delen, pag. 12, förekommer en alldeles oöfverträffelig idyll, hvilken jag här tager mig, för bättre *minnes* skull, friheten aftrycka. Jag vill kalla den:

Hoby Flickan.

"En dag under mina vandringar 1824, anlände jag, med mina tvenne unga reskamrater, till *Hoby* prestgård i *Blekinge*. Gästfritt och vänligt inbjödos vi af kyrkoherden och dess fru till en god middagsmåltid. Medan vi åto, stod bakom matmoderns stol

en ung, omkring 17 års flicka, med långt gullgult hår, fina lentygsärmar och ett rödt lif. De stora blå ögonen blickade blygsamt, men förståndigt omkring, och *hon tycktes troget lyssna till allt hvad som sades*, äfven då hon emellanåt uppssade vid bordet. Under angenäma samtal om Blekinge i allmänhet samt om Hoby sockens fornminnen isynnerhet, för hvilkas närmare kändedom kyrkoherden sjelf yttrade ett upplyst nit, förflöt större delen af dagen, och den allt lägre sjunkande solen manade vandringsmännen till uppbrott, för att innan natten kunna komma till Runneby. Vi togo afsked, spände renslarne på ryggen och tågade af. Knapt hade vi förlorat kyrkan och den trefliga prestgården ur sigte, förrän vi möttes af ett stort, svart moln och en susande storm. Redan föllo de första, stora dropparne, vanliga förebuden till ett häftigt, men snart öfvergående regn."

"Då hörde jag en röst ropa bakom oss: jag stadnar och ser den unga flickan lö-

pande med full fart för att upphinna oss. Hon anlände med varma, glödande kinder och fladdrande lockar, som under loppet lossnat ur sitt fångsel, och förkunnar oss andtruten och flämtande, att hennes herrskap utsändt henne för att bedja oss vända om och tillbringa natten i prestgården, och så undgå det annalkande ovädret. Hon pekade på molnet för att visa huru svart det var, och då nu äfven åskan hördes mullra på afstånd, tilltogo hennes ifver och vältalighet. Jag invände, att vår tid icke tillät oss att dröja, att molnet ej var så farligt som det såg ut, och att under vägen lätt kunde finnas ett löfrikt träd eller en hydda till skydd för regnet; men bad henne derjemte framföra till sitt herrskap vår tacksamma helsning. Då stod hon några ögonblick alldeles tyst och stilla; men *stora, ensamma tårar* rullade ur hennes ögon ned på kinderna, till dess hon slutligen utbrast i häftig gråt och sade snyftande, i det hon *astorkade tårarne med det långa håret:*

”med det svaret vill jag inte och kan inte gå tillbaka. Herrskapet skall tro att jag inte framfört deras ärende. Kom med mig:” — (o! att vi varit der tillstädes benägne läsare!) — ”det är ju bara ett litet stycke. Nu fattade hon mig i armen och drog mig sakta” — (o himmel! himmel!) — ”Det blir ett grufligt regn. Men i morgon skall jag visa er vägen till Runamo stora runehäll, som är så stor och der jättarne skrivit runor.” Förvånad och nästan afväpnad genom *flickans häftiga enträgenhet*, upptog jag en *plåtsedel* — (der ha vi honom,) — ”tryckte den i hennes hand, och ville gå vidare. *Men hon såg icke på den, utan sköt den ifrån sig*, med bortvändt ansigte; hon *svor*, att hon ej tog emot ett öre, om vi icke följde med tillbaka. — — — Alla försök att få henne mottaga sedeln voro fruktlösa. Då tog jag ur min halsduk en liten bröstnål af obetydligt värde, och bad henne behålla den såsom ett minne af de fyra vandringsmännen. Hon mottog den med nedslagna

ögon. Vi bödo henne vänligt farväl, och ännu en lång stund såg jag henne stå orörlig qvar på samma ställe, till dess hon plötsligen begynte med fladdrande hår springa till prestgården tillbaka.”

Der hafva vi alltså plåtsedeln. Än tjugufyra skillingen då? Straxt, mine läsare, straxt! Jag måste först anställa en liten kommentarie öfver flickan.

Af Heimdall och Aftonbladet har allmänheten blifvit underkunnig om, att författaren till denna roman detta år, gjort en resa Söder ut, till Danmark. Oberäknadt nöjet, ansåg han det för en pligt att resa utrikes, isynnerhet då han af Svenska Akademien högst oförtjent blifvit ihågkommen och hedrad med det Lundbladska priset. Detta rese-stipendium är väl inte så stort, som det herr *Nicander* erhöll; men det räcker åtminstone till Hoby. Dessutom är det helt annat att färdas till Rom än till en Svensk prestgård. På det sednare stället får man åtminstone fri mat. Jag kan ej dölja, att,
när

när jag nedkom till Blekings förtrollande nejder, nyfikenheten dref mig att uppsöka denna sällsamma piga, "hvilken blickade så blygsamt och förståndigt omkring, och tycktes så troget lyssna till allt hvad som sades." Efter någon forskning (jag började med att fråga efter fornminnen, och gick sedermera framåt ända till 1824) påträffade jag henne å Hoby gästgifvaregård. Hon var nu på sitt fyra och tjugunde år. Jag tillsporde henne om det "röda lifvet;" det var söndersprättat och urväxt. De fina lintygsärmarne förrevisades, och voro i godt stånd, med undantag af en skarf midtpå. Annars var hon sig lik; de stora blå ögonen sutto ännu kvar på sitt ställe; håret ej så mycket gullgult; mer kastaniebrunt. Jag frågade henne, hur det der svarta åskmolnet sett ut, och i hvilket väderstreck det visat sig. Det förra aftecknade hon i kökspiseln med en bit kol; om det sednare underrättade hon mig från en höjd straxt utanför. Jag sporde henne vi-

dare, hvarföre hon så snöpligt skjutit plåtsedeln ifrån sig. Hon svarade: emedan hon ej kunde göra det under tjugufyra skilling, nemligen att gå sin väg. När jag förebrådde henne, att hon *svurit*, yttrade hon: att det var, ta mig f—n, osanning.

Nu till upplösningen af berättelsen.

Så snart våra vandringsmän (desse voro tre och utan renslar) framhunnit till herrgården, möttes de af en piga. — ”Är ryttmästaren hemma?” — ”Han är gången åt gårdet.” — ”Än hennes nåd?” — (Intet svar, blott en liten förlägen rodnad.) — ”Du måtte väl kunna säga, om hennes nåd är hemma?” — ”Intet är hon bortrest; men fälle är hon inte hemma.” — ”Det var ett besynnerligt svar. Hvar är hon då?” — ”Det kan jag icke säga.” — (Detta sista med en halft mysande munn, och ögonen kasta-de så der litet på sned). — ”Intet säga! är det dig då förbudet, att omtala det?” — ”Nej, men jag kan icke.” — ”Nå, se så, var nu intet pjåkig, min flicka lilla, svara

beskedligt, så skall du få den här tjugufyra skillingen.” — ”Bara inte herrarne omtala, att jag sagt det! Hon är med fröknarne borta och badar.” — I detsamma ilade pigan som en pil sin kos. Det dånade i marken, och de klumpiga becksömsskorna voro visst en half aln efter fötterna. O! huru grannt fladdrade icke tjugufyra skillingen i hennes hand! Länge, länge stodo de tre militärerna och sågo derpå.

”Borta med fröknarne och badar!” blef det första gemensamma utropet. ”Hvilka fröknar? Hon är ju barnlös. Badar!, det vill säga, vi spatsera sakta nedåt strandkusten, för att infövänta deras återkomst, N. B. alldeles som hade vi oss ingen ting bekant om — tjugufyra skillingen. Höger rätta er! division marsch!”

Det sednare beslutet kan jag för ingen del gilla. Man må mena det aldrig så oskyldigt, så bör man ej sätta det vackra könet i förlägenhet, då man sjelf är en overksam åskådare. Jag har mången gång förargat

mig öfver unga kavaljerer, hvilka, tölptigt nog, ställa sig vid dörrarne eller i tamburerna för att åse, huru bal- och kalasklädda damer af- och pådraga sig sina utanhängor. Det vore till ock med mindre anstötligt om de erbjödo sitt biträde. Hvad mine herrar officerare angår, så får jag till deras loford nämna, att de visserligen spatserade ett stycke; men nedsatte sig i en liten löfgrotta för att införvänta de älskvärda najaderna.

De kommo. Var det Venus med de tre Gracerna? Nära ditåt. Lockarne smågreto; men ögonen logo. Ett himmelsblått skärp fladdrade kring den unga fruns lif, och tre ljusgröna kring de öfriges. Efteråt följde en tjensteflicka. Aftonen var vällustigt varm, liksom på herr *Fahlcrants* landskaps- taflor. De tre frökvarne började en sång; det var herr *Atterboms* förtjusande *Tillegnan* i 1812 års poetiska kalender. Himmelska toner! dubbelt himmelska från så vackra läppar, huru framklingade de icke, ömt

och mildt och hänryckande mellan de små fläktande asparne! Officerarne stodo upp och gingo damerna till mötes. En rodnad, tunnare, lättare och genomskinligare än den, hvilken speglade flyger öfver vågen från ett purpurnoln, bredde sig öfver damernas kinder. På en gång nedslogo de ögonen, som lysmasken, när man rör vid honom, släcker sitt sken. På en gång uppslogo de dem åter, som när en hängbjörk, hvilken för en stund betäckt solens bild i källan, drager sig tillbaka och lemnar spegeln skuggfri. Hvilka himlar att se uti! Den vackra frun afbröt, efter hälsningen, tystnaden med ett lätt skämt. Förlägenheten var förbi, och samtalet tog en otvungen vändning.

Men hvilka äro då dessa fröknar? De äro alla tre den älskvärda fruns systerdöttrar, och för ett par dagar sedan anlända, för att tillbringa några veckor hos deras moster. Och de heta? — Är läsaren hemmastadd i matematiken, t. ex. i fjerde propositionen i första boken? Lika godt! Den för-

sta triangeln är oss redan bekant och heter A. B. C., den andra får jag nu presentera, den nämnes D. E. F. Theoremet får läsaren sjelf uppsöka.

Men pennan faller ur min hand. Hur våga teckna det oefterhärmliga! hur förmå åskådliggöra detta tjusande tretal, denna skönhetens liksidiga triangel! Milda gudamagter, som hitintills bistått mig! Apollo, Momus, Venus, Urania, och hvad J alla heten, kommen till min undsättning! Gifven tankarne klarhet och bestämdhet, inbillningen fart! och framför allt min själ håg och kraft och mod att arbeta!

Man kan ej föreställa sig, hvilken hastig och oförmodad förändring anblicken af de tre frökvarne verkade på de unga militärernes hjertan, och de på dem. Fortare ske ej scenförändringarne å den kongliga theatern, än det här för sig gick. Vår lilla, vackra fru befann sig i ögnablicket undanskjuten, och i stället stodo i de tre hjer-tetemplen tre gracer i kroppsstorlek, mil-

da, hänryckande, leende; och framför hvar och en af dem låg en riddare på knä; en bedjande, suckande och snyftande älskare. Men jag måste tydligare förklara mig.

Framför litera D. det vill säga fröken *Dione*, lägger litera A., det vill säga fändrick *Axel* på sina båda knän. Hvad lider, hvad utstår man ej för en skönhet af denna utvalda sort! Vi måste närmare betrakta gruppen. Med trånande, smäktande, halft melancholiska ögon blickar hon ned på sin älskling, som *Diana*, när hon såg ned på *Endymion*. Handen, då hon rör eller vänder henne, blänker som ett norrsken. Lik de fina skuggorna från ett cypresssträd falla de mörka lockarne i spelande dans neder på alabasterhalsen. Lifvet, är det intet vekt som en liljas? *Jag* säger hon, *älskar* säger han, *dig*, säger hon, *evigt* säger han, och derpå i en duo: *Jag älskar dig evigt.* — Barn! Veten J, hur lång en evighet är? Från nu och till nästa sommar eller hur?

Men, min herr författare! hur hänger det här tillsammans? Är då verkligen en kär-

leksförklaring på stående fot gifven och äfven besvarad? Det var att riktigt fara i fläng. Min gunstige läsare! ingendera delen. Det är blott en profetisk aning, icke mer; men låtom oss fortfara.

Ett stycke derifrån knäböjer, likväl endast på ett knä, litera B., det vill säga fändrick *Bernhard*, för litera E., dermed menas den andra system, fröken *Elise*. Det är en svällande, leende törnros. I löjet ligger något skälmskt och klipskt. Läger jag den lilla, fjäderlätta, röda bladfisken i hennes hand, hur spritter han ej. Hon är säkert af ett sanguiniskt temperament. Akta dig flicka! Guden har redan spännt sin båga, pilen är redan lagd i rännan. Ack! ännu blott ett himmelskt ögnakast, och äfven du har en älskare, hvilken på båda sina knän ligger framför dig.

Men till hvilket brusande haf komma vi ej nu? En riktig svartsoppa af kolera. — Fy! hur kan man komma fram med dylika liknelser! — Ursäkta! jag menade det ko-

leriska temperamentet. Stolt, eldigt, halft-befallande står den tredje statyn, och bjuder icke öfver en älskare, men en slaf; det är ej nog att han ligger på knä, han måste ligga på alla fyra; kyssa stoftet af hennes fötter. Det är fröken *Felicie*, framför hvilken litera C., det vill säga fändrick *Carl* tumlar sig i gruset. — Det är åska i luften, säger man, när himlens kinder antaga en brunett eller en nära i koppar stötande färg; och när då ljungeldarne bryta fram, blixtn på blixtn, hur bäfvar ej hjertat i bröstet; och när då strålen far ned, sjuder ej böljan, splittras ej klippans barm, smälter icke stålet för de heta kyssarne. Sådan var *Felicie*. En drottning, en gudinna, hvilken man ägde rätt att tillbedja, ej att älska.

Sällskapet steg in i salen. Hvilken motsats! Den vedervärdiga ryttmästaren traskade der upp och ner i sina paltiga kläder. Visiten var honom icke välkommen; ty det gälde aftonvard, tre pipor tobak och kanske äfven qvällsvard. För höflighetens skull

bad han de unga herrarne sitta ned och vara välkomna. Damerna ingingo i ett annat rum, som jag gissar för att något städa sig. Besöket bestod ju af militärer!

”Det är förunderligt,” tog ryttmästaren till ordet, i det han flyttade hatten, hvilken han köpt af den der tjufven för en tolfskilling (efter hvad läsaren vet), från fönsterkarmen och hängde honom på spjellet, ”hvad naturen stundom är produktiv, der man ej har henne af nöden. Jag äger en gagnlös racka, och som i natt kommit fram med icke mindre än femton valpar, alla sunda och karska. Om min Rölla i stället (troligen en ko) gifvit mig femton kalfvar! Det är ju förskräckligt!” — ”Det stöter något på häxeri.” yttrade fändrick *Bernhard*.” Herr ryttmästaren ämnar väl för sällsyntheten skull uppföda dem allesamman?” — ”Bevare mig himlen derifrån,” fortsatte ryttmästaren, de skulle då alldeles utplundra mina mjöllårar. Jag ernar dränka dem i afton, när det blir mörkt.” — ”Ryttmästaren sjelf!” genmälte

fändrick *Carl*. — "Ja, hvem annars," svara-
 de ryttmästaren. "Jag vågar ej lita på gårds-
 folket; ty det kunde hända, att de undan-
 gömde en fyra, fem. Föröfrigt ser jag in-
 tet vanhedrande deri. När jag för tre år
 sedan ville bli af med gamla Bläsen, låt jag
 afraka på honom mahnen och svansen. I
 detta skick sände jag honom i en tom hö-
 vagn till ett visst stuteri, två mil härifrån,
 att få skinnet af. Min dräng hemkom da-
 gen derpå med det svaret, att den, som af-
 rakat taglet, får äfven afdraga skinnet. Jag
 låt mig icke förtycka, stack kampen med
 min egen fällknif, och expedierade sjelf hela
 förrättningen." — "Det kan man kalla att
 åtminstone ej vara kräsmagad," yttrade fän-
 drick *Axel*; "men skulle ej herr ryttmästa-
 ren tillåta oss att få köpa en eller två hvar-
 dera af valparne. De torde kanske vara af
 jagtslägte, och vi öfva oss något litet med
 bössa?" — "Mer än gerna," svarade ryttmä-
 staren med ljusnande panna, och som han
 tyckte sig gjort god marknad, bestod han
 sig i glädjen två prisar snus.

”Jag förstår ej,” pustade majoren, halft-brummande, ”hvert våra fändrikar tagit vägen. Här återstå ännu, sedan förmiddagen, en mängd vackra betar.” — ”De ha gått ut att fiska,” sade hans fru något spetsigt, och nöp med munnen. — Majoren begrep ej det figurliga i talet, men fortfor: ”i öfvermorgon, bästa du, se vi ju brukspatronen, ryttmästaren och kanske några flere hos oss.” — ”Som du vill,” svarade frun och gick ut i köket.

Under tiden kunna vi se oss något omkring, hur det kan vara beskaffadt med majorens inre och yttre ställning. Egendomen var betydlig; men skötseln gick lamt. Som herrn är, äro drängarne. Det gafs ingen vrå, der man ej spelade kort. Ingen vägg mot hvilken man ej kastade kronvägg, och ingen backe, på hvilken man ej om söndagarne singlarde klafver och krona. Majoren fördrog ej minsta försummslse eller lättja, utom i ett fall, när det skedde med trumfess i hand. Då han vid ett tillfälle skulle

skulle gifva sin kusk påpackning, undvek denne lyckligen faran, i det han lät en kortlek falla till marken. Både han och majoren började att plocka, och inbalsameringen uppsköts för den gången.

Då jag ej har råd att tillställa många och stora kalaser, knappast tid att bivista dem, får läsaren förlåta att jag öfverhoppar majorens. Tillställningen var ej heller synnerligen lysande, till och med något tråkig. Förnämsta skälet var, att det egentligaste fattades: den lilla, älskvärda frun, med de tre systerdöttrarne. Hon hade blifvit opasslig, kanske ock förkyllt sig den der aftonen, läsaren vet hvad jag menar. Ryttmästaren kom i stället, åt för dem alla, och blef också efter vanligheten sjuk för dem alla. Denna gången var det likväl icke kalkonen, men en gödkalf, hvilken anklagades för "vrängda framställningar" i underlifvet. Brukspatronen reste snart. Han var ensam. Systemen kom sällan utom gården. Länsman-

nen stod väl ännu icke qvar med händerna mellan staketspjelarne; men han var i stället förhindrad af en auktion i grannskapet. Kronfogden var tillstädes, och trumfede med brickorna i brädspelet.

När ryttmästaren tog afsked, öfverlemnade han de sex hundvalparne, nedlagda i en korg. Fändrickarne betalade hvar sin halfva riksdaler för stycket; säger tre riksdaler. Det gjorde en förträfflig verkan. Ryttmästaren anhöll på det förbindligaste; "att fändrickarne ville vara goda och hälsa på nästa thorsdag (detta upprepade han med höjd tonvigt trenne gånger); ty, tillade han, det är min lilla hustrus födelsedag. Intill dess hoppas jag hon tillfrisknat. — Officerarne tackade och bugade. Artigheten å ryttmästarens sida gick nu så långt, att han vid det slutliga afskedet kysste dem; allt för hundvalparnes skull. Fändrick *Axel* gick genast att tvätta sig om munnen; de öfriga ämnade detsamma, men kommo i nysning och derpå i skratt. De hade, man

visste ej huru, vid kyssningen fått några snuskorn i näsborrarne.

”Nästa thorsdag,” har läsaren tid och tålmod att så länge vänta, eller skola vi genast flytta oss fram en half vecka? — Jag begär votering. Hvem? läsaren? Aldräödmjukaste tjenare! jag återtar min motion genast.

Måndagen kom ett pilbud med drypande hatt (det regnade häftigt på morgonen), och hälsningar till fändrickarne från ryttmästaren (egentligen från frökmarne, ehuru han fick tjena till förkläde): ”att herrarne täcktes någon dag före högtidligheten komma till herrgården, på det man kunde uppgöra en gemensam plan för tillställningen; men om då herrarne icke gingo alldeles fram till husen, utan stannade i alleen, emedan hennes nåd, hvilken har goda ögon, annars kunde lätt blifva dem varse och anoråd.” — Hälsa och säg, att vi skola infinna oss, så der kring klockan sex, i fall det håller upp på eftermiddagen!” — ”Hur

må annars edra fröknar?" — "Tackar, som frågar, de bådo om sin hälsning."

Snabblöparen gick, skyarne ännu fortare, mot middagen uppklarnade horisonten; hvartenda af regndropparne glänsande löf hviskade vid zephirernas flägt: skynden er! Solen nickade lycka till! och fjäriln flög förut, att på någon af de tre gracernas hattar, såsom en lyckosam fogel, tillflägta denna tröst: de komma med klappande hjerta, på hoppets, på glädjens och kärlekens vingar. Fändrickarne infunno sig på utsatt tid. Efter en stund anlände den lilla tjänstflickan (skola vi gifva henne något namn? må ske! Lilla *Lovise*) springande, dock ej så fullt andtruten och flämtande som herr *Nicanders* Blekingsflicka, med dessa ord i munnen: "ryttmästaren håller på och kör gödsel (hon menade förmodligen, att han står och ser på körningen), och är ej hemma; men fröknarne komma genast." Hon bad emellertid att fändrickarne ville stiga in genom trädgårdens bakport och vänta i lust-

huset; hvarpå hon trippade förut att visa vägen. Man hukade sig och gick på tå.

I Sverige måste man vid dessa och dylika halft förstulna möten bida på en dam, åtminstone en half timma; uti andra länder är denna alltid eller merendels en qvart förut. Så olika gå klockorna. Men hvad hör detta hit? Nog af, de unga herrarne fingro vänta en ganska dryg halftimma, men i stället för fröknar kom der thé. Ännu en qvart, nå ändteligen! så anlända de; dock nej! det är blott *Elise*: Det var ändå en tröst. Sedan hon gjort åtskilliga svängningar i korsgångarne, gick hon helt saktä till lusthusdörren och knackade alldeles som på frimurare vis, tre gångor, med sina små fina hvita, elfbensfingrar. Officerarne öppnade. En lång ramsa af ursäkter, derpå parlamentering och slutligen öfvergången till sjelfva saken.

Efter åtskilliga öfverläggningar hit och dit, vann fändrick Axels förslag allmänt bifall: att den lilla vackra frun skulle på för-

middagen, då festen firades, narras genom någon låtsad bjudning ut från gården; under tiden lagade sig sällskapet i ordning, utklädde sig till riddare, sköldemör, feer, m. m., för att sedermera i triumf hemta dagens drottning tillbaka. Funnes det någon gammal trollpacka, någon tandlös tant, till hvilken bjudningen kunde ställas, vore illusionen så mycket fullkomligare. Man fore då för att rädda och befria den fängslade ur det förtrollade slottet. Då ryttmästaren ägde ett tillräckligt antal hästar, ehuru skräpiga de voro, kunde man på dem i en desto högtidligare glans begifva sig till och från stället. De voro åtminstone i ett fall dråpliga, de skenade icke. Middagen borde, i fall, som man hoppades, väderleken tillät, serveras i löfsalen; på aftonen kunde trädgården illumineras, och, då fän-drickarne ägde någon kunnighet i fyrverkerikonsten, några lusteldar uppkastas från sjön.

”Elise! Elise!” klingade det i trädgården.

— ”Min Gud! det är moster,” ropade den

unga fröken förskräckt; "hon kommer visst hit." — Officerarne hoppade hals öfver hufvud ut genom det öppnade fönstret, och flyktade så genom trädgården ned åt alleen. Elise skyndade ut genom dörren; men smälde henne i hastigheten i lås; till råga på olyckan fastnade en betydlig snibb af klädningen mellan dörren; nyckeln låg innanför på golvet. Der stod hon ängslig, fånglad och nästan gråtfärdig. Den vackra ryttmästar-frun kom stigande gången framåt, i sällskap med de båda öfriga systerdöttrarne, hvilka också sågo något förskrämda ut. — "Elise! hör du då inte, när jag ropar, hvarföre står du der?" — "Jag kommer straxt, bästa moster (nu gjorde hon ett hemligt tecken till de andra, hvilka dervid hviskade i hvarandras öron: "tänk om fändrickarne äro i lusthuset, då äro vi vackert fast!"). — "Nå, skynda dig då, du skall upp och hjälpa mig att taga emot mjölken, det är ju din hushållsvecka!" — "Jo, lilla moster, men" — "Hvilket men?" — Nu började

Elise nästan smågråta; "jag har satt mig fast här, jag kommer intet lös." — Man gick närmare. — "Hur har det kunnat ske? Hvar är nyckeln?" — "Jo, moster lilla, jag skulle ingå i lusthuset, och då det var så qvast, öppnade jag ett fönster, och när jag utgick, smälde jag till dörren och nyckeln blef innanför och klädningen fastnade." — Den lilla frun började skratta. "Nå, flickor, hvem har mod att befria henne? Ropa *Lovise*, så får hon krypa in genom fönstret."

Officerarne stodo emellertid qvar i alleen, och fändrick *Carl* skref i sitt och kamraternas namn på sitt knä följande biljett: "Till de tre gracerna: *Dione*, *Elise* och *Felicie*! — Då vi voro nog olyckliga, att icke se eder alla, och ej heller fullkomligen uppgöra planen, anhålla vi vördsamt få föreslå såsom tillägg: att ni af gunst och nåde tacktes till vår disposition onsdags aftonen och natten öfverlemna det lilla, trefliga lusthuset, för att der laga oss och våra tillbehör i ordning. Vi skola vara tysta som nekter-

galar om dagen, spejande som falkar på jagten och snabba som dufvor i flykten. Bekymren er icke, hur vi slå oss ut i vår lilla boning. Vi taga vår lur i hvar sitt hörn; vi äro ju dessutom militärer och vanda vid små strapseringar. Härigenom bliver också meddelandet, rörande festivitetsbegående, tillgängligare och mera bekvämt. Edra underdåniga tjenare: *Axel, Bernhard, Carl.*” — Brevet förseglades med en knappnål och lemnades till lilla *Lovise*, hvilken en stund derefter kom förstulet löpande, och berättade: att allt aflupit lyckligt, och hennes nåd ingenting anat.

Nu blef det på båda gårdarne ett arbetande, hyppjande, bultande, passande, märkande, stökande, rådslående, hviskande, skrattande, knackande, pustande, hvilket knappast, om ej vid någon kröning, ägt sin make. Fröknarne måste stjäla sig till sina öfverläggningar. Sålunda en svårighet mer. Officerarne satte genast sitt åtag i verket. Ingen kanel, peppar, ingefära eller

dylikt, blef på två dagar stött hos majoren; man åt mjölken utan ingefära och munkarne sockerlösa, emedan allt hvad mortlar nämdes begagnades till fyrverkeriet, hvilken stötning verkställes, för försigtighetens skull, i ett gammalt afläget vagnsskjul. Men riddarekläderna? Ödet och lyckan kommo här till biträde. Majoren, som i sin ungdom bivistat Gustaf III:s karuseller, ägde ännu i behåll några riddarerustningar eller rättare drägter, dem han vid nämde tillfälle burit. Men han ville ogera släppa dem. Fänrickarne voro ej rådlösa, och föreslogo att spela om dem. Detta tog majoren på det ömma. Resultatet blef, att majoren å sin sida spelade af fänrik *Axel* en frack, af *Carl* en väst och ett par permissioner af engelskt tyg; men fänrickarne af majoren de tre riddaredrägterne. Man var nöjd å ömsesidor, hvilket var det bästa.

— "Det är alldeles med oss militärer, som med sagan om krukhoppan. Mat hafva vi fått, dito granna riddarekläder, nu återstår

att vi också hvar och en få oss en galant fästmö.”

Det skall jag styra om, sade Ödet, och skickade ut sin kruka eller urna, och det följande skall närmare utveckla, hvad som inträffade. Emellertid stöttes i mortlarne och vid hvar fjerde eller femte stöt, höll man upp, och talade om de vackra frökarnarne. — ”Det är förskräckligt, sade *Bernhard*, hvad allting der är vackert (han menade hos ryttmästaren), frun, systerdöttrarne, sjön, trädgården, nejden, lilla *Lovise*, utom den buffeln ryttmästaren; den tror jag vi ge ett skott krut.” — ”Nej! svarade *Axel*,” i det han vände på den rykande morteln, och afströk krutet, ”det är han ej värd, eller rättare det passar ej oss, ädla riddare; men jag vet ett annat råd för att bli af med honom på aftonen, när vi komma att hafva som roligast. Vi skola narra i honom en stekt tupp eller tre fyra tallrikar hvit gröt; finge vi honom att ofvanpå taga ett par dugtiga bitar medvurst, li-

tet färsk ål eller också reffbensspjell, så hoppas jag han för hela veckan skall finna sig belåten!" — "Hvad ni kan tala prosaiskt, tillade fändrick *Carl*, ack! min *Felicie!* du förtjusande, himmelska *Felicie!*" — "Ack! det är intet mot min *Elise*," suckade *Bernhard*. — "Än min *Dione* då," utropade *Axel*, och derpå omvexlades oafbrutet: "*Felicie! Elise! Dione!*"

Nu är jag riktigt otålig, läsaren likaledes, gissar jag. O! att den långa, stygga, tråkiga tisdagen vore sin väg? Skola vi lägga patians tillsammans? Jag förmår hvarken äta, dricka eller sofva af idel väntan. Nå, fröjde själen, dagen är förbi. Liket ligger der i vestan och glöder. Ännu tyckes det hafva något lif. Det rör på sig, det uppslår ögat till hälften. Nu drog det den sista pusten. Ögat är lyckt. Kinderna blekna allt mer och mer. Ner med dig i den svarta likkistan. Kör så er väg. Det är natt. Nå, hvad, spökar liket? Nej! det är dess broder onsdagen, som växer till en morgon-

morgonprins, för att derpå blifva dagens konung. Välkommen du efterlängtrade! men också dig önska vi döden, för att se din yngre broder: thorsdagens blida, himmelska anlete. Skynda på! dina undersåter hafva brådtom. Hurra! hurra! hurra för dig! men kуска blott på! Inga krigshärrar af moln i släptåg! Vi lefva i konstitutionela tider. Intet öfverflöd af lyx vid ditt hof! Spara ihop åt din broder, morgondagen! Vi vilja se honom i guld, purpur och himmelsblått, med klar panna, mysande mine, leende blick, konungslig, majestätisk!

Det är onsdags eftermiddag. Fram åt vägen spatsera de tre officerarne arm i arm, och efter dem följer bagaget, forsladt af uppassaren. På lasset ligga raketer, sporrar, riddarekläder, betsel, solar, stjernor, månar, en transparent, och Gud vet allt hvad. Med mycken försigtighet aflyftas och gömmas, vid ankomsten, samtelige tillrustningar; garderoben inbäres i lusthuset; uppas-

Ungdomsfantasier.

saren tillsäges att taga sitt logis på någon skulle öfver natten, akta sig att bli upp-täckt eller visa sig, på qvällen rusta till fyrverkeristänger och öfrige apparater ner vid sjön, taga några dagsverkare till biträde, m. m.

Efter en stund kom den lilla trogna *Lovise* ned, för att underrätta sig om de unga herrarnes ankomst, och fråga, hvad som befaltes: pipor, tobak, ljus, bolster, kud-dar, o. s. v. — "Allsintet af detta; bed endast frökvarne, att de sednare på aftonen, när de kunna slippa ifrån, nedskicka tre skärp, hvilka vi såsom riddare skola bära om lifvet. Nålar skall du skaffa, spe-gel, kamm, en sax, litet tråd, m. m." — Flickan uträttade ordena punktligt. Af-sigten var att på förhand pröfva drägterna. — "Ack, min *Elise!*" suckade *Bernhard*, då han satte hjelmen på sig. — "Ack! min *Dione,*" ropade *Axel* och gaf en slängkyss i luften, i det han pådrog sig den skimran-de liftröjan. — "Ack! min *Felicie!*" framstam-

made *Carl*, i det han hängde på sig manteln, ock så hörde man åter: "Ack! min *Elise! Felicie! Dione!*"

"Men hvad här ser ut! låt oss städa i ordning, i fall de sköna komma!" — "Ja, välan," sade *Bernhard*; och det för ögnablicket umbärliga utbars; bord och stolar sattes på sina ställen, myggorna jagades ut, fönstren stängdes, lappar och tråsändar upplockades från golfvet och kastades ut i buskarne. Nu var allt städadt och galant. — "Åh ja! pustade *Axel*, om morgondagen ändå ville framglänta ur öster? Se der ha vi ju silfvermånan mellan träden, eller midnattsmånan, *Diana, Selene, Luna*, eller hvad han kallas." — "Ja, minsann synes han icke der," suckade *Carl*, och nedsatte sig i soffan.

Det var också en herrlig afton. Skall jag beskrifva den? Nej! ni har ju redan beskrifvit en sådan förut? Ni öfverlastar er bok med för mycket lappris glitter. Nog veta vi huru en måna ser ut, och att det skym-

mer om aftonen, och att dagg då faller, rågnarren höres, syrsan dito på nattens hand, kanske ock en trast deröfver sjön, spindeln spinner på sitt nät, bäcken fortfar att sorla, löfven insomna, under dem flugan, i blomman fjäriln, i kupan biet, på ängen lammen, vid källan, halfnickande, siskan, att silfverrimсор fladdra öfver horisonten, att, att, att — — O! läsaren har ju en förtjusande fantasi; beskrifningen är redan fulländad, jag har intet ord att tillägga mer, än att jag ödmjukast får tacka för gunstigt biträde.

Det knackar på lusthusdörren. — "Hu! hvem kan det vara?" — Det knackar än en gång. — "Jag blir rädd." — Herr fändrick gack och låt upp, jag som författare vågar det ej.

Himmel! de tre gracerna med hvar sitt skärpband i hand, och det i egna höga personer. Hvad är klockan? Elfva. Farligt för unga damer, att så sent begifva sig ut i nattluften. Snufva, bröstverk, tandvärk! o!

jag vill falla på knä och bedja för eder: milda gudamagter: bevaren dem derifrån!

"Förlåt!" klingade det på en gång från alla tre de allraförsötaste munnar, "vår lilla *Lovise* måste passa upp på moster. Här äro banden efter order!" — De tre officerarne reste sig på en gång upp i sina riddaredrägter, fattade hvar sin fröken vid hand, och frågade: "hur passar det oss!" — "O! förträffligt!" blef det gemensamma utropet. Man skådade, man synade, man vände sig omkring. Måne! lys opp! häng ej der i molnet, som en gammal nedsotad lykta i en gränd, och låt skymma dig sjelf! Ut med dig på det allmänna himlatorget! Du är lydig. Jag skall för omaket vid tillfälle ihågkomma dig med en psalm.

"Sköna gracer, ni måste nu med edra hand dubba oss! Vi måste se, hur de passa," sade *Bernhard*. — De täcka fröknarne stodo der i en rad, och framför hvar och en knäföll en riddare i sin rustning. Med darrande händer påsatte man banden. *Dione*

ett himmelsktblått på *Axel*; *Elise* ett purrödt på *Bernhard*; och *Felicie* ett grönt på *Carl*, — och i samma ögnablick, obegripliga, outgrundliga dragningskraft! hade deras själar smultit tillsamman. Ett ack! och så en paus, åter ett ack! och en paus, en försmäktande blick, en handtryckning, och åter en lågande, flammande blick, och de slöto sig mot hvarandras bröst: munn blixtrade mot munn, tårar blandades med tårar; den tredubbla föreningen var knuten; kärlek, evighet, se der hufvudthemat — — Ännu några minuter, sakta, som liljorna, böjda af en vestanvind, reste sig de sköna åter upp; månen sken full och klar genom fönstren, än en kyss, och de ilade upp för gångarne, försvunno mellan träden, och, liksom väknade ur en ljuf dröm, suckade alla tre älskarne hvar för sig: "o! hvad jag är lycklig!"

Läsaren kan aldrig föreställa sig, hvad denna beskrifning kostat mig arbete. Jag har visst genomläst mer än tjugu band ro-

maner för att få ett riktigt åskådligt be- grepp om, hur en kärleksförklaring bör skrivas; jag vill ej omtala, huru jag i nära tre veckor sökt göra mig underkunnig der- om, hos de vackra Stockholms damerna. In- gen visste det. Det var ju besynnerligt, och ändå ser jag af tidningarne, att de nästan dagligen hålla bröllop. Jag fruktar, jag vill ej säga, att någon elakhet, men ett för- behållsamt lynne varit med i spelet. Ty se! jag kunde missbruka hemligheten. Emel- lertid är jag glad, att jag öfverstått våndan. Nu går allt af sig sjelft. Tacka Gud, om de älskande ej vilja hafva bröllop i mor- gon, det vill säga på sjelfva högtids- och födelsedagen. Men det får nu alldeles icke ske. Jag förbjuder lysningen, och läsaren går i borgen för mig för all skadersättning. Jag börjar nästan ångra, att det är gjordt. Kunde ej kärleksförklaringen uppskjutits till fredagen, sjelfva *Frejas* dag, en dag, på hvilken, åtminstone vanligtvis, alla lysnin- gar till ett trofast och lyckligt äkta för-

bund uttagas? Men jag pratar bort både tid och papper. Endast dessa onödiga rader kosta läsaren kanske en bankoskilling.

Välan, jag hastar till morgondagen! Snart skola dekorationerna vara i ordning. Officerarne hafva ej sofvit en blund hela natten, blott himlat sig. Uppassaren släpar som en myra fram stockar och bjelkar och stänger till fyrverkeriet, lyktor rengöras att hänga i träden, månen förstängas, att ej lysa för starkt thorsdagsqvällen, munstycken på trumpeterna af- och påskrufvas; pigorna undra, ryttmästaren snarkar, och den vackra frun! ack! att en stygg mygga i detta ögnablick satt sig att sticka på hennes hvita hals, grymmare är i sanning detta djur än sjelfva tigern och hyenan!

Hvar och en vet, att mellan thorsdags morgonen kl. sex och samma dags förmiddag kl. elfva är det jemna fem timmar; men det torde icke alla känna, att man på denna korta tidsrymd kan afskicka och undfå öfver ett halftjog href, utan att behöfva,

om man så vill, påkosta en vittnen i postporto, och derjemte ha det nöjet, att då och då se en skymt af korrespondenten. Detta låter något telegrafiskt. Medgifves; men jag skall förklara mig något närmare.

Ljufvare och angenämare, jag sätter min egen *Freja* i pant derpå, har väl ingen förmiddag förflutit än denna. Knappast hade den första lärkan, öster om Eden, det vill säga fröknarnes kammare, anslagit sina toner, förrän ögonlocken (ehuru under dem ingen egentlig sömn kommit), på våra unga herrar allt mer och mer uppdrogos, intill dess ett fullkomligt mornande inträffade. Syrenlöfven ströko taket rent från de nedfallne lindblommorna, och liljor och kaprifolier stodo utanför fönstret, och ritade med morgondagg sina skimrande figurer på glaset. Gråsparfvarne hoppade på sandgångarne, och en långbenad tupp hade valt sin plats i en persiljesäng, för att fnalla i sig de mognade krusbären. Fogelskrämman fäktade ibland sockerärter, och svalan slog sin drill på kråpp-åsen.

Upp i gården rörde sig redan allting: oxdrängen kom lunkandes med de makliga dragarne genom gärdesgrinden, rättaren stod och lyftade på en bakvagn med en hjulöt i munnen, och sjelfva ryttmästaren hördes harckla på farstubron. Den lilla trogna *Lovise* var också på fötterna. Akta dig för nässlorna, lilla barn, du kommer barfota trippande mellan vinbärshäckarne! — Hon knakade på lusthusdörren, steg in och presenterade kaffe. — "Vänta, flicka lilla, vänta! du skall taga ett litet bref med dig," sade *Axel*. — "Jag kommer straxt igen." — Derpå hoppade hon åter ut, och lade den lilla ljusa locken tillrätta, och smålog öfver det höga förtroendet. — "En gudomlig idé," utropade *Carl*, "vi inrätta oss här på stående fot en ordentlig skriftbyreau, och afskicka bref på bref." — *Axel* satte sig ned och skref:

"Till våra hulda, evigt dyrkansvärda älskarinnor! Är det ännu en dröm, sköna himlaväsenden, blott en dröm, att J älsken

oss, eller fastmer en sann verklighet? Ja, det är verkligt. Vi hörde ju af edra egna läppar den saliga bekännelsen: o! så måtte det då stå fast, så fast som denna jord, att våra band äro oupplösliga. Ack! när kommen J och förlossen oss? Dock, skönare fängelse hafva inga fångar ägt. De mest förtrollande drömmar hafva omsväfvat oss, de mest tjusande bilder stått vid vår sida. Älska, älska, älska, älska, se der, hvad vi drömt om, tänkt, känt och inandats. Än J, hulda älskarinnor? Hafven J ock inneslutit oss i edra drömmar? Ack! låt oss veta det. Vi brinna af längtan, af hopp, af tro, af otålighet, af fröjd, af kärlek. Snart, snart, annars brinna vi upp. Lusthuset står redan till hälften i låga. O! se! der återkommer brefbärerskan. Vi måste sluta. Evigt, evigt, evigt edra tillbedjare. — *Axel, Carl, Bernhard.* Klockan 5 på morgon. P. S. Älskar du mig, *Dione*? mer än en hel evighet din *Axel*."

"P. S. Blir du mig trogen *Elise*? glöm ej din trogne *Bernhard*."

"P. S. Än *Carl* då, *Felicie*? Jag kysser din hand, och svär vid dina ögons blixtrande eld, dina kinders purpur, att jag högre älskar dig, än de två derofvan. Din beständige slaf — *Carl*."

"P. S. Det är intet sannt: tro honom ej *Dione* och *Elise*! — *Axel Bernhard*."

"P. S. Låt oss få litet gult silke. Hur lider det med tillställningarne? Är hennes nåd bortbjuden, och när reser hon? Hur kläden *J* er! — Glömmen ej edra riddare med ett skyndsamt svar!"

Den lilla *Lovise* myste på munnen, när hon undfick brevet. *Axel* lade två finger på de små läpparne, och hviskade: "tyst!"

— "Jag förstår," nickade flickan, och gömde det troget vid sitt lugnt klappande hjerta.

Klockan tre quart till sex kom följande svar: "Ädle riddare! varen ej otålige i edert fängelse! Edra sköldmör skola i sinom tid förlossa er. Mätte *J* ej farit allt för mycket illa! Det var vackra drömmar *J* haft;

haft; också vi hafva drömt litet smått, om brinnande hjertan och altaren. Ursäkta kråkfötterna! Vi hafva brådtom. Moster reser klockan elfva. Edra tillgifna: *Dione, Elise, Felicie.*”

”Stadna flicka! du måste på fläcken gå bort med ett svar,” sade de tre officerarne, med halft sorgbundna stämmor. ”Vänta derutanför!” — ”Min gud, jag törs icke,” svarade hon, ”jag har så brådtom.” — ”Du skall ju ändå gå tillbaka. Se så, vänta blott en sekund?” — Åter uppsattes följande skrivelse:

”Grymma, omenskliga, marmorhårda hjertan! Intet ord om kärlek! Viljen J då helt och hållet förkrossa oss, och det i ett enda slag? Hvad är vårt brott, att J så behandlen, och plågen oss? Intet ord om kärlek! ingen bokstaf, ingen enda prick! Himmel vi dö innan qvarnten, om vi ej blifva tröstade. Ja, ta mig tusan är det icke sannt. Vi dö, vi dö, dock äfven in i döden edra trogna älskare. *Carl, Axel, Bernhard.*”

Ungdomsfantasier.

En qvart derpå kom följande tröste- och hjertstyrkande svar:

”Tvifla förr, att dagen lyser,
Att ej soln sin bana vet,
Elden flammar, drifvan fryser,
Än på vår beständighet!” —

”Edra trogna älskarinnor. *D. E. F.*”

Nu blef det ett tumult i lusthuset. Det är skada, att jag ej har min Homerus, Virgilius eller Ariosto här, för att på ett rätt målande, episkt sätt kunna behandla mitt ämne. Hela huset runkade; bord och stolar störtade omkull. Flickan flydde med flygande lockar. Flöjeln vände sig gnisslande på taket. Skatorna flögo med förskräckelse från körsbärsträden. Ett förfärligt surrande afflugor uppstod på glastrutorna. Dammet hvirflade i högan sky. Riddardrägterna kastades om hvarandra. Lycka att kaffekopparne voro afhemtade. Men o himmel! hvarom är då frågan? — Värda-ste läsare! om ej mer och intet mindre, än

hvilken som först skulle kyssa det tjusande brefvet.

Skola vi efterse, hvad den lilla vackra frun emellertid tager sig för? I detta ögonblick står hon i sin sängkammare framför sin byreau, och utdrager en låda; derur upptager hon en krage, så åter en annan; sätter den på sig, ställer sig för spegeln, passar och jemkar; går så fram till garderoben, och utbär, med högt lyftad arm, en hvit kamritsklädning, vänder den omkring, runkar litet smått på hufvudet, och återhänger henne på sin krok. Uttager derpå en af sits, lägger henne på stolen, tar åter upp henne, håller henne långt ifrån sig, och går baklänges. Det lilla hufvudet runkar ånyo och klädningen återfår sin gamla plats. Nu öppnas en ny byreau låda. Med två finger och den andra handen inunder, ungefär vid fötterna, eller rättare vid garneringen, upplyfter hon en mörkbrun sidenklädning, lägger henne på stolen, går ett stycke derifrån, sätter armarne i si-

dan, hissar litet på gardinen, går åter närmare, lägger här och der ett och annat veck på det skiftande tyget, nickar med hufvudet, och tyckes hafva fattat sitt beslut. Derpå mönstras den Italienska hatten med törnrosorna på, banden betraktas noga; de skimra mellan de hvita händerna som ett fladdrande norrsken öfver en drifva. — Jag fruktar nästan, att hon äger någon aning om tillställningen. Hvarföre annars denna eftertänksamma, noggranna mönstring, rörande sin klädsel? Kanske har den dumma ryttmästaren framstött något härom, eller har hon läst det i systerdöttrarnes litet förlägna ansigten, och den mer än vanliga beställsamheten för dagen, hvilken öfver allt tycktes råda?

Nu inkommer den ena fröken. Föreskrifter, angående middagen meddelas, åtskilliga nycklar aflemnas, ett och annat råd tillägges, m. m. Derpå sätter sig den lilla frun. Framför henne står *Elise* med kammen i munn. Papiljotterna uttagas, och

kastas i lådan vid kakelugnen, lockarne utredas och läggas med mycken sirlighet och smak kring pannan; derefter går hon åter till kakelugnen, tager handduken och doppar honom, så djupt som en fingerborg, i vattnet, kommer tillbaka, och tvättar vid hårfästet bort en liten sotfläck. Nu är allt färdigt. — "Se så, moster, se sig i spegeln, är det ej galant?" — En kyss, och hon aflägsnar sig.

Officerarne hafva spridt sig; men på det sätt, enligt öfverenskommelse, att en i sönder skulle hålla vakt i lusthuset. *Carl* hade gått ned till fyrverkeriet, *Bernhard* sysselsatte sig i löfsalen med utstyrseln af ekläreringen, och *Axel*, hemma i lusthuset, med uttänkandet af ceremonielet. Den lilla flickan steg in, och lemnade en biljett.

"Bästa *Axel!* för all del hjälp oss. Den elaka gubben (här menades ryttmästaren), vill nu, att ingen ting skall bli af; ingen klädsel, ingen dans, ingen ting. Hans magra kampar vill han icke heller släppa till. Allt är på tok och galet. Han har nys

varit i köket och brummat öfver en gås. Han ville också titta i grytorna; men basta! Nu har han gått ut till korngärdet. För all del skynda dit, och släpp honom ej, förrän han gifver efter. Du skall se, att vi bli grannt utstyrda; moster reser inom en timma. Uträtta nu snällt, hvad jag sagt dig, så skall du få, när vi råkas en k — — af din trogna *Dione*."

Som en blix flög *Axel* sin väg. Kärleken är starkare än döden, skulle han då icke förmå besegra en afskedad ryttmästare! Gubben stretade emot. Det hjälpte ej! Pock och lock, hot och uppmuntran, ja till och med löfte om drickspenningar, allt lofvades, förevisades; man försäkrade, att fändrickarne gerna skulle, efter thorsdagen, i åtta dar häfva hö, i tre veckor dika, köra gödsel, bulta kokor, stöta bäfvergjäll, karfva tobak, göra skopinnar, skjuta rapphöns, fiska, utrota mullvador, skära hækelse, samt föra hem ved och torra enrötter. — Nu hördes den vackra fruns vagn fram-

rulla på gården. Välkommen tillbaka, sköna engel! välkommen, — glad, liflig och säll! Det är ju din tjugutredje födelsedag! men en sådan man? Fy!

Innan jag går vidare, ser jag mig nödsakad att lemna några upplysningar och skingra åtskilliga tvifvelsmål. Mången torde fråga: "hur är det tänkbart, att ett så anständigt tretal som edra fröknar, andra gången efter att hafva sett de der mustascherade herrarne, på fläcken afgifva en kärleksförklaring? Ni känner då allt för litet det qvinliga hjertat." — Förlåt mig, i det fallet tror jag, att man gör både det vackra könet och mig orätt. Jag skall utveckla min åsigt.

Det är en gammal bekant erfarenhetsats, att hvad *en* menniska ej dristat företaga sig, det har hon ofta mod till, när det sker i förening med andra. Hur mången har ej visat sig en hjälte i spetsen för sin här, men en stackare inför sin egen fru; varit den allranyktraste inom sitt hus, men

den största drinkare utom; ej vågat röra en knappål, när han befunnit sig allena, men kommen i hederligt sällskap, brutit sig in i kyrkor, banker, slott och konungaborgar? Hade *Adam* varit ensam i Eden, hvem vet, om han ej ännu stått bi och besegrat frestelsen; men de voro två, och dertill kom en tredje, och derpå var det bestäldt. Detta är ett bland skälen. Jag vill tillägga, att det är med qvinnohjertat som med vissa blommor, hvilka först efter solnedgången utveckla sina förut tillslutna knoppar. Solen verkar mer på mannen, stjernorna och månen mera på qvinnan. Läggom härtill illusionen. Det vackra månskenet, promenaden genom trädgården, der doftet af kaprifolier och andra rosor trädde dem till möte, tystnaden, och ändteligen de unga älskarne icke i sina vanliga kläder, men i riddaredrägter. Det var ej med simpla fändrickar, nej, det var med riddare de hade att beställa. Nu framträdde en mängd gamla roman-ideer, ända från Lejonriddarne till

Mazarino, och visade i sina speglar föremålen förtrollade. Jag frågar på samvete, behöfdes väl mer än allt detta för att aflocka en bekännelse, hvilken redan uppspirat i deras inre? — Jag svarar med tryggt sinne: Nej!

Är det ytterligare några frågor, hvilka läsaren har att göra? Svar: en och annan. — "Hvem for sin väg med den der sekreteraren; som skulle blifva slottsfogde?" — Följande dagen blef han upplyst om rätta förhållandet, och skämmas nu att vidare framställa sig på banan; i stället sysselsätter han sig att dansa masurka och skrifva rent.

"Hur hänger det tillsamman med den instundande högtidligheten? Hvilka äro bjudna? Strider det ej mot eder ryttmästares giriga lynne, att slå på så stort?" — Brukspatronens och majorens familjer äro bjudna; skälet till ryttmästarens frikostighet är det, att inspektoren öfvertalat honom dertill, i:o för att förmå brukspatronen att gifva fyra skillingar mer på kappen af linfröet,

än hvar till han utfäst sig. 2:o Att få låna majorens nya sädesharpa och trampqvarn. 3:o Med fändrickarne få till hösten skicka några prof på råg och hvete, samt genom dem från hufvudstaden och landtbruksakademien förskaffa sig godt thimoteifrö till utsäde. 4:o Undvika, att i stället göra julkalas; det sista var dock ryttmästarens egen åsigt, ehuru först uttalad af inspektoren. Denne åter hade sina hemliga orsaker och den förnämsta ljöd sålunda: under bortovaron att hemta hennes nåd, eller under fröjdetumultet på aftonen, låter jag stjäla undan ett lass råg, hvilket skall fylla mina fickor.

Nu tillbaka till berättelsen. Den lilla, vackra frun sitter redan i åkdonet, och snart försvinner hon undan våra blickar.

Ut med er, flickor, ut att förlossa edra älskare! hvarthän? Till lusthuset? Tyvärr! de finnas icke der. — Odygdiga *Elise!* hvad har du med ruckverket på *Axels* klocka att skaffa? Tänk, om han komme! *Dione!* hvarföre så tankfull? Du har ju fått

en älskare! *Felicie!* låt bli riddaredrägterna! kors, att hon så der kan stå och skrynkla ned! Nå, min sann sätter hon icke hjelmen på hufvudet. Tyst! jag hör någon komma. Ut med er, ut! Läggen allt tillbaka på sina tillbörliga ställen. Fy! att *Elise* kan gå och försöka huru tobak smakar! Det kommer någon! skynda er bort! ut! ut!

Klockan är tolf, det är tid att jag begynner med beskrifningen af det stolta riddaretåget. Brukspatronens och majorens familjer äro anlända. De åka i tvenne kalescher, utsirade med löf och blömmor. Äfven hästarne bära gröna prydnader. Kronfogden och länsmanen äro till häst i full uniform. Nu ledas de gamla krakarne ur stallet. Der står en af kamparne på fyra stöttor. Som man stält honom, så står han, rör hvarken nacke, svans eller fot. Det är ryttmästarens lifhäst, emedan han erhållit honom för hästaköpet; han drog i tvenne veckor vattenkärnan, men försträckte sig, till hvars botande i medikamenter och i öf-

rigt kostnaden gick till 1 R:dr 14 sk. 5 rist. Der utledes den andra; han är blind af ålderdom; han blir fändrick *Axels* rosinante. En tredje har inga hofvar; herr fändrick *Carl* behagade hålla honom till godo. Den fjerde, som är svart, saknar nästan alla tänderna; är här och der fläckig, hvilket, efter sägen, åstadkommits genom konst, i det ryttmästaren låtit bortraka håret, der han önskat hvita fläckar, smort det bara stället med osaltadt smör, och dermed fortfarit några månader. Den femte är en ganska stadig häst. Detta är helt och hållet ryttmästarens förtjenst, emedan, när han tillhandlade sig kreaturet, han tog det nedom knäet på den ena framfoten, innan han förut rörde vid någon dess kroppsdel, och detta gripande med handen medförer den magiska verkan, att en häst aldrig skenar eller flöjer. Han är också bestämd för *Dione*. *Elise* och *Felicie* fingo också hvar sin, icke mindre sediga och alfvarsamma.

Himmel!

Himmel! hjälp detta tåg väl i gång, och att de gängliga benen på kreaturen måtte hålla åtminstone till hemkomsten!

Nu sätter ryttmästaren sig upp. Hvem är det, som hjälper honom på? Ett, två, tre, kratsch! der tumla både ryttare och häst omkull. Benen i höjden som skacklor. Hästen förmår ej komma upp; likaså med hans herre. Skyndar ingen till biträde? Ändteligen stå båda djuren på fötterna; men ryttmästarens näsa är totaliter förderfvad; den har af skrapningen mot sanden förlorat skinnet. Så skyndsamt som möjligt befäller han inspektoren nedhemta *Kloka Gubben*. Men der finnes intet botemedel uppgifvit mot skrapnos. Slutligen föreslår någon såsom ett osvikligt medel att påstryka ägghvita, och belägga näsan med bok- eller så kalladt bladgull. Lyckligtvis ägde man båda delarne till hands. Kökspigan slog sönder ett ägg, och fändrick *Carl* sprang efter guldets, hvilket blifvit öfver vid utstyr-

seln af den ståtliga pappershjelman. Nu skedde påstrykningen och derefter påläggningen. Solen sken just då upp; och det mest granna skimmer, likt skenet från en reflexions spegel, bredde sig från ryttmästarens näsa, öfver sopbacken och de murknade spånorna. Man vågade ej skratta högt; dess mer fnyste man i mjugg, isynnerhet tyckte de tre damerna att det var högst roligt.

Nu tager färdens sin begynnelse. I spetsen rida två trumpetare, tätt efter dem kronfogden och länsmannen, derpå de tre riddarne, efter dem de trenne sköldmöerna, med drägter af samma färg som deras älskares riddareband, derpå guldnäsan, och sist komma de tvenne kalescherna. Torparne under godset uppblicka från äng och åker med förvåning på sin husbondes glimmande näsa och aftaga vördsamt hatten; ja en gris, hvilken fick sin patron i syne, blef alldeles förskrämd, fnös och sprang, såg upp med trynet, och tog åter några förtviflade språng, liksom hade han blifvit fänig.

Den lilla, vackra frun satt emellertid på trappan af feeslottet, alldeles som "en herdinna, högtidsklädd," och hade framför sig ett litet snöhvitt lamm. Det roade henne, att emellanåt taga den vackra bytingen upp i famnen och kyssa honom. Modern stod bredvid och såg på med stora dumma ögon. Också hon hade i sina unga dagar varit qvick och ett lofvande geni, ehuru förhoppningarne, som vanligt, med åren kommit att slå felt. — Nu först förmärker jag någon ting, hvarom jag ej förut under rättat läsaren, att vår täcka fru har ett par de allranättaste fötter man kan föreställa sig. Jag ser det af spåren i sanden vid trappan. — Fruntimren äga nemligen en oefterhärmlig lätthet att kunna sätta sig på sina knän, och en lång stund förblifva i denna ställning. De se då rätt förtjusande ut. Härtill kommer, att de verkställa denna rörelse på ett högst behagligt sätt. Hvilande med sina tvenne händer på de runda skålarne, blifva de i hast så små; man ser blott huf-

vudet, de lekande lockarne och det smärta lifvet, men djupt trycka sig de små fötterne ned i sanden, och det är spåren efter dem jag nu står och betraktar. I sanning, rätt nätta Kinesiska fötter!

Nu nalkas det ståtliga tåget. Ryttmästarens näsa återspeglar sig redan i dammen vid ladugården, trumpeterna skalla, frökarnarne rodna (slår samvetet dem?), de tre fändrickarne småle, kronfogden öfverläser en gratulation, länsmanen listan på de sednaste auktionsmedlen (NB. ur hufvudet), kökspigan släpper af häpnad en tallrick i golfvet, ett skimrande rosensken utbreder sig öfver den vackra fruns anlete; man stannar, man stiger af, man hälsar, man flyger i famn, gratulerar, kysses, klappas, alla prata på en gång, det bugas, det niges, det nyses; trumpeterna skalla oupphörligen, skatorna skratta, de gamla kamparne stå stilla, der man ställt dem, såsom trädbelänten. Värdaste läsare, på den första qvarten är det mig omöjligt att göra redo för nå-

got; allt är i ett uppror af glädje och förtjusning. I triumftåg föres den vackra frun tillbaka, och de tre gracerna hafva återfått sin skyddsgudinna.

I hufvudstaden betraktas måhända en dylik fest med liknöjda ögon. Hvad har landet att erbjuda? Inga grannt målade kullisser, intet harmoniskt sällskap, som sjunger från en läktare eller från ett bord, ingen första basviol, klarinett, trumpet, valdthorn, ingen prolog, ingen komedi, författad för tillfället, inga anrättningar från sockerbagare och schweitsare; ack! på allt sådant är det högst fattigt och utblottadt. Ty hvad intresse kan det väcka, att man på landet har att framvisa den gamla sextusenåriga solen, hon må äfven lysa aldrig så herrligt; det blåa fästet, hvarom poëterna i tid och otid sjunga, och hvilket är blått och intet vidare; den gröna marken, utan några rutiga variationer, de evinnerligt gröna träden, som endast kunna susa; den glittrande sjön, som blott kan brusa, och så vidare?

Alltså öfverhoppa vi denna sida af naturdekorationerna. Nog af, tåget gick lyckligt, och klockan bortåt tu stod den vackra frun på farstubron af sitt eget hus, och bad sina gäster vara välkomna.

”Men min lilla söta man,” sade hon, när han inkommit i salen, ”hör det till högtidligheten för tillfället, att du har förgyllt näsa?” — Händelsen förtäljdes nu om det olyckliga fallet, och att det varit på brukspatronens inrådan, som näsan blifvit gullbelagd. Den lilla frun rynkade ögonbrynen, något stött, emedan detta upptåg visserligen var en oartighet äfven mot henne. Hon tog emellertid en näsduk, doppade honom i vatten för att försöka aftvätta guldets; men det lät sig ej göra. Slutligen fattade hon en bordsknif, och började skrapa. Men belägningen hade genom ägghvitan så ingrott i de smärre och större riporna af näsan, att en stor del qvarblef. Ryttmästaren fick alltså i stället för en guldbelagd, en guldprickig näsa.

Det är märkvärdigt, hvad fruntimren äro skarpsinniga, så snart fråga är om kärlek. Deri står mannen ganska långt efter. Knappt hade vår vackra fru funnit sig tio minuter hemmastadd, förr än det slog henne för hufvudet, att något måtte ha passerat under hennes bortovaro och henne oåtspord. — "Flickorna (frökvarne borde jag hafva sagt), vore ej så fria och otvungna som förut. Det var någonting, som brydde dem. Ögonen hade ej eller den vanliga spelande rörligheten. De ville fästa sig vid något visst föremål. Hur kan detta hänga tillsammans? Är det någon hemlig tillställning, rörande min fest, som de förehafva, och hvilket försätter dem i denna sinnesstämning? Hvarföre slå de sådana cirklar, liksom trollringar, på golfvet, allt efter som de unga militärerna vända sig? Det här ligger någon ting inunder. Jag måste utforska orsaken." — *Elise* togs nu, liksom händelsevis, i förhör; när de unga fändrickarne anländt, när bjudningen skett, om det

väntades flere fremmande, m. m.? Hon afgaf svar härå, till det mesta undvikande: "att hon ej hade sig detsamma så noga bekant," och tröstade emellertid sitt samvete dermed, att hon måste och borde förtiga en del, för att ej i förtid yppa de små tillställningar, hvilka för aftonen voro tillernade. Den nedslagna blicken, den hastiga rodningen röjde dock en oro, och någon ting, som tilldragit sig, och hvilket man ville fördölja. Tiden tillät ej en ytterligare forskning; men den vackra frun anade för sig sjelf: "få se, om ej mina beskedliga systerdöttrar råkat förälska sig litet!" — En paus och en suck — och hon återvände till sällskapet.

Jag har mången gång uppkastat för mig sjelf en högst vigtig fråga, utan att ännu hafva förmått lösa densamma. Om jag vore ledamot i Svenska Akademien, så skulle jag föreslå henne till prisämne, den frågan nemligen: *hvad är qvinnan?* Jag skall nedanför uppgifva skälet, hvarföre jag kommit på denna materia. Det gifves intet pro-

blem i naturen, hvilket är så svårt att reda som detta, ej en gång solparalaxen. Hvad är qvinnan, frågade Adam sig sjelf, och ehuru han bet af äpplet, och med detsamma erhöill begrepp om skillnaden emellan söt- och sur-kart, blef han ej i det hela en hårsman klokare på sjelfva hufvudfrågan; kanske kan någon af mina läsare afgifva ett nöjaktigt svar. Jag hör ett allmänt Nej! skalla emot mig. Än du sjelf, vackra, förtjusande kön! hviska mig i örat: hvad är du? Gif mig blott en liten grundritning, ett kort utkast, säg mig det i fyra ord, och jag vill från detta ögonblick upphöja ditt slägte till det skarpsinnigaste på jorden. Du står och begrundar dig, lägger fingret på dina läppar, och skakar ditt lilla hufvud. Du har alltså intet svar att afgifva.

Se här sjelfva händelsen. Medan fröken *Elise* stod som hetast i polisförhöret, hade de tvenne systrarne ingått i kammaren till venster innanför salen. Magneteten

drar. De två militärerna stodo som på glöd-gadt jern i frestelse, att hvar minut skynda efter. *Bernhard* befann sig ute på farstubrön för att infövänta sin älskarinna från det merbemälte förhöret i mjölkammaren. Ändteligen grepo sig de två hjeltarne an och stego in. Det var dumt gjordt; ty något helt annat än kärlek spökade i de tvenne fröknarnes hufvuden. Det var att samtala om *Elise*, och hvad hon kunde hafva att bekänna, och huru saken möjligen kunde aflöpa. Nu blefvo de störda i sitt förhafvande. De älskande fattade sina gudinnors händer. De sednare drogo dem tillbaka. — "Älskar du mig ej," hviskade *Carl* till *Felicie*, och lutade sig mot hennes axel. Hon drog sig tillbaka. "Grymma! du svarar mig icke. "Älskar du mig ej?" — "Nej!" sade hon, gjorde en sväng på klacken och skyndade ut; *Carl* flög efter, och fattade om hennes lif för att hålla henne tillbaka. Hon vände sig om, och, jag uttalar det med en viss bäfvan, liksom det hade händt

mig sjelf, hon upplyftade sin snöhvita hand och gaf sin älskare en verklig dugtig smäll på örat. Flat och bestört släppte han sitt byte, hvilket jemte systemen skyndade ut i salen.

Jag bekänner, att jag bordt tiga med denna händelse; men då jag föresatt mig att i denna berättelse vara så historisk som möjligt, har jag ej kunnat underlåta att derom nämna. Uppträdet var besynnerligt. Hvad ondt hade då hennes älskare begått? Var icke hennes hjerta så klappande, så fullt af kärlek för en halftimma sedan, hade hon icke svurit vid sig sjelf att evigt älska honom, den ende, den utvalde, och nu — — jag förstår icke detta underliga afbrott. — — Hvad är qvinnan? De gamle påstodo, att qvinnans förnämsta beståndsdel utgjordes af *vatten*, likasom mannens af *eld*. Jag vet också ingen ting, hvilket så som dessa två kan jemföras med hvarandra. Vattnet upptager alla färgor, utan att sjelft äga någon. Allt annat kan man gripa och fatta

uti, ja, den halaste orm; men qvinnan och vattnet — omöjligt. Intet återspeglar så troget hvarje föremål, utan att äga det i verkligheten. — Det finnes ingen ting som på en gång är så stilla och tillika så lätt upprördt, så lockande och så farligt och ändå — hvad är vattnet? hvad är qvinnan? Det rör sig, det rinner, det svallar, det blänker, det skimrar, det bildar sig i tusende vexlande skepnader. Qvinnan äger visserligen karaktér; men den består mer för ögonblicket, och så länge det sednare gifves, finnes också det förra. Om evigheten vet jag ej hvad man bör tro, i fall man skall föreställa sig den såsom någon ting, hvilket hvarken går fram eller tillbaka.

Men dessa reflexioner låta nästan halft satiriska. Sköna, qvinliga slägte! sådan är ej min mening; att fördöma eller klandra. Din natur har en gång blifvit sådan, den är dig gifven af en högre hand, och därför är allt bra, som det är. Likasom vår planet skulle vara högst illa belåten
med

med idel jord, mergel, blålera, röd och gul sand, utan vattnets element, så vore vi män-
ner äfven i ett högst beklagligt tillstånd,
utan kvinnans behag, rörlighet, känsla och
skönhet. Mannen älskar det stora, kraft-
fulla, vidtomfattande, dristiga; kvinnan det
nätta, harmoniska, milda, stilla och inta-
gande. Hvad hon säger vara angenämt,
vackert, förtjusande, är det icke alltid för
mannen; ofta tvertom. Lik vattnet är hon
lätt ledd i bäckar, kanaler och till tusende
små hänryckande afvägar; men hon fortlö-
per, vattnar, gläder, försvinner och träder
åter skimrande i dagen. Den ena minuten
jublar hon lätt och etherisk i höjden; ett
ögnablick derefter, och hon ligger i gråt
försmält, i tusende skifrika tårar, på blom-
sterkalkarne.

Hvad är nu kvinnan? Har läsaren här-
på blifvit klokare än jag, så är det väl.
Hvarom vi emellertid komma öfverens, är,
att hon förtjenar hela vårt hjertas dyrkan,
tillgifvenhet och kärlek.

Ungdomsfantasier.

Knapt hade *Felicie* återkommit till besinning, förrän en beklämd ängslan lade sig på hennes hjerta. Hon utgick i trädgården, och stod der och gret för sig sjelf så bittert. *Dione*, som blef henne varse, knackade på rutan. *Felicie* borttorkade tårarne, och låddes vara sysselsatt med afbrytande af några törnrosqvistar, med hvilka hon äfven inkom. Ögonen syntes dock, ehuru hon sökte dölja det, hafva gråtit; ty de liknade blommor, hvori ännu spår efter den glittrande daggen upptäckes.

Aftonstjerna! om ej förr, så måste du nu ställa till rätta denna lilla disharmoni. Jag ålägger dig detta, så mycket mer, som jag skrifvit ett poëm om dig. Träd upp i afton skön och mild, och glänsande och klar, och ingjut med dina strålar frid och kärlek och försoning i alla bröst!

Elise återkom, och afgaf sin hemliga berättelse. De tre militärerna, ännu något försagda, gingo och småhvisslade för sig sjelfva, ryttmästaren spekulerade på någon

fint att få steken oskuren och besparad, brukspatronen och majoren samtalade om rågskörden, och brukspatronens syster hade fått länsmannen i klämman, i anledning af en stundande komet, som i tidningarne blifvit omtalad. Hon påstod, att om ändteligen vår jord helt plötsligen skulle antändas till ett allmänt fyrverkeri, kometen allra först skulle tutta på Afrika och Asien, såsom de hetaste verldsdelarne, och att man nog kunde flytta undan upp åt Lappmarken, allt efter som elden närmade sig. Länsmannen ansåg anmärkningen ej så origtig; men trodde, att, då man ägde så ansenligt förråd af vatten, man kunde i det längsta mota katastrofen, i fall några härader uppådades till vattensprutning på svansen. Vår lilla vackra fru gjorde sin rund mellan kök och skafferi, till dess slutligen bud ankom: att middagen var färdig och att sällskapet täcktes intaga densamma i löfsalen.

Nu har jag dem åter tillsamman på ett ställe. Då författaren sjelf ej får någon

middag, vill han deremot taga sig motion nedåt sjostranden. Det lilla fyrverkeriet är i ordning, båtarne löfbeklädda, kransar bundna, lyktor och bloss i ordning; inspektoren har redan fått det undansnillade råglaset sin kos, och vattnas i munnen på förhand efter det förträffliga finkel, derur skall rinna; de gamla kamparne vanka, som förbråkade rör, i hagen att göra sig skadelösa efter mödorna, och den lilla *Lovise* trippar i trädgårdsgångarne upp och ned med tallrikar och annat dylikt. Solen har i betydlig mån sjunkit på himmelen, ännu några timmar, och den stilla, ljufva, herrliga aftonen nalkas, och med honom upplösningen och slutet.

”*Felicie*,” sade *Carl*, ”är du ännu ond på mig?” — Hon nedslog ögonen. En paus. — ”Nej!” hviskade hon, så lent, så sakta, så tyst som en fläkt från en lätt susande poppel, och villigt lade hon sin hand i hans. — ”Du älskar mig då ännu,” tillade han. I stället att svara såg hon upp på honom

med sina eldiga, blixtrande ögon. Hvilken ousäglighet i denna blick! Så kan endast kärleken blicka. Det gifves blott en blick, hvilken är skönare, innerligare: oskuldens, trons och bönens upp till höjden.

Ej långt derifrån satt *Axel* bredvid *Dione*. Intet ord vexlades; men desto säl-
lare klappade deras hjertan. Himmelska mi-
nuter, då kärleken är den sol, hvarifrån vi
hemta allt vårt ljus, all vår värma! Hvem
har icke åtminstone en gång i lifvet för-
nummit eder sötma! Den som ej kan älska,
hvars hjerta sammanfrusit till is, måtte i
sanning vara den mest beklagansvärda af
alla varelses. För honom skapar sig verl-
den till en öcken, der intet vänligt återsvar,
ingen huldrik motblick, ingen tröst, ingen
vederqvickelse finnes.

Bernhard och *Elise* hade, jemte den lil-
la frun, tagit plats på en gräsbänk. Med ett
fint halmstrå drog den skälmska älskaren
små, lätta linier öfver den huldans munn,
för att utforska, som han sade, hvilken af

de tre, som hon tänkte uppå, vore henne kärast. Hon myste på munn för dem alla; likväl allrämest för den siste. Men när fråga kom, hvem hon tänkt sig under den tredje, ville hon ej bekänna det. Ändteligen, då hennes moster med ett lätt slag af en törnrosknopp på hennes kind, yttrade: "skäms du då därför?" svarade hon, smått rodnande, halft förlägen och halft skrattande: "herr fändricken sjelf." — Hon stod derpå upp med en alfvarsam mine, och bortgick till de andra systrarne.

Ryttmästaren syntes ej till. En kalfstek hade ånyo så grundligt expedierat hans lekamen, att den nu befann sig i en gammal, rankig tältsäng med en maläten nattmössa på hufvudet och en lika genomskinlig filt öfver sig. Bröstpositivet hade efter vanligheten sin jemna gång, hvartill en halftsvärjande karlmelodi fogade sig, hvars hufvudthema var: "den fördömda kalfven! aj! aj! hvad jag var dum, som åt deraf!"

Men aftonen är förhanden. Man föreslår en promenad i det gröna. Brukspatro-

nen bjuder sin arm åt den lilla, makalösa frun, det öfriga sällskapet följer efter, med undantag af det unga, vackra sextalet, hvilket hemligen smyger sig undan för att arrangera den enkla högtidligheten. Sjön jemnar sig allt mer och mer till en utbredd plankarta, hvilken i sitt lifliga färgspel upptager de höga stränderna med sina stupande toppar, mossbeklädda hållar och glänsande blomsterparterrer. Genom de smått delade molnen tränger sig, lik ett fackelsken mellan en dörrspringa, en stråle, och sprider en aflång strimma öfver den mörknande vattenytan. Allt det guld och purpur, hvilket solen utsått på sin bana, förbleknar efter hand. Man hvilar en stund i löfgrottan vid sjöstranden. Ändteligen bryter man upp och återvänder. Tiden har flugit med ilande vingar. Midnatten nalkas. Vid inträdet i trädgården är hela den stora gängen illuminerad med lampor och hängande lyktor, lusthuset förvandladt till ett skimrande tempel. Mellan blommor och löf

ser man tvenne bevingade genier, hvilka uppbära en girland, hvarpå man läser en vers till pris för högtidens drottning. Osynligen höjer sig nu klangen af en luta, beledsagad af en sång.

Under densamma, hvilken för tillfället var författad af *Dione*, som någon gång sysselsatte sig med litet rimsnideri, står den vackra frun halft lutande med sitt hufvud, och tårar, den ena efter den andra, tillra, likt uppglänsande stjernor, ur hennes ögon ned på kinderna. Hela hennes förflutna lefnad, den glada, sorgfria barndomstiden, den känsliga, lättrörda och rosenbeprydda ungdomsåldern, sväfvade henne förbi med alla sina förbleknade, men sälla hågkomster. Mellan dessa ser hon en gestalt i sorgdok, hvilken visar henne i sin spegel, ack! en evigt försvunnen, en evigt saknad och begråten bild af hennes rena, första, himmelska kärlek. Och nu flyta tårarne ännu stridare vid den tanken: "det är förbi; för mig blommar ej mer på jorden någon myrten, blott

hymens sårande törnen. Den jag älskade med hela min själ, med hela detta hjerta, så fullt, så innerligt, så outsägligt, han finnes icke mer bland de lefvande. Den blomstrand ynglingen ligger kall och vissnad, och förbleknad i jordens sköte, hvarifrån intet ljud, ingen suck mera återklinga, ingen blick uppsändes. Här på detta rum, der vid denna blomsterparterr sågo vi hvarannan första och sista gången. En kall ishand lade sig emellan och sönderslet bandet. Den älskades hjerta brast, och jag stod ett värnlöst, öfvergifvet och oskyldigt lamm, till byte för den första arm, som utsträcktés att fatta mig. Ja, det är förbi! Min väg går igenom en nejd af klippor och tistel. Först i griften, vid det lugna, stilla målet, skall hvilat och friden träda mig till mötes."

Sången tystnade. Då upplyfte hon småningom sitt hufvud, liksom återkommande till sig sjelf. I samma ögonblick framstörtar mot hennes famn det älskvärda sextalet. "Välsigna oss," är det gemensamma utropet

från dem alla, och det arma, öfvergifna hjertat känner sig än en gång saligt deri, att kunna göra andra lyckliga. Gåtan är upplöst. De äro icke mer fremmande för hennes hjerta, dessa af kärleken så ljuft, så huldt, så trofast förenade själar: hon läser det i deras ögon, hör det framstammas af deras läppar och bäfva i deras suckar. Nu uppstiger på den lugna vattenspegeln jublande och lyckönskande, i fröjdefullt skimmer, solar och stjernor, jagande hvarandra, och upplysa med sitt sken de blossande kinderna och de af milda tårar fyllda ögonen. Lyckliga minut, som fördelar hvarje plåga, läker hvarje sår, rosenbekransar hvarje minne, och besår det kommande med glittrande stjernor, mellan hvilka bevingade englar flyga med harpor i hand, då hjertat får öppna hela svallet af sina känslor, rent, fritt och otvunget; då allt sammansmälter i en gemensam kärlek; dröj länge, ännu länge, innan du höjer din vinge till afsked! Förbundet är knutit. Hur ljusnar icke östern!

Tänder ej dagen redan sin fackla; dunklet viker undan, skuggorna sjunka ned i djupet, fridshälsande spela de första strålarne på morgonrodnans kind! Det är kärleken, som kallat dagen att bevittna den gemensamma glädjen. Min rôl är slutad.

”Det är alldeles med oss militärer som med sagan om *Krukhoppan*.”

Är historien nu slut?

Ja!

Ingen ting vidare?

Nej!

Hm!

Slut.

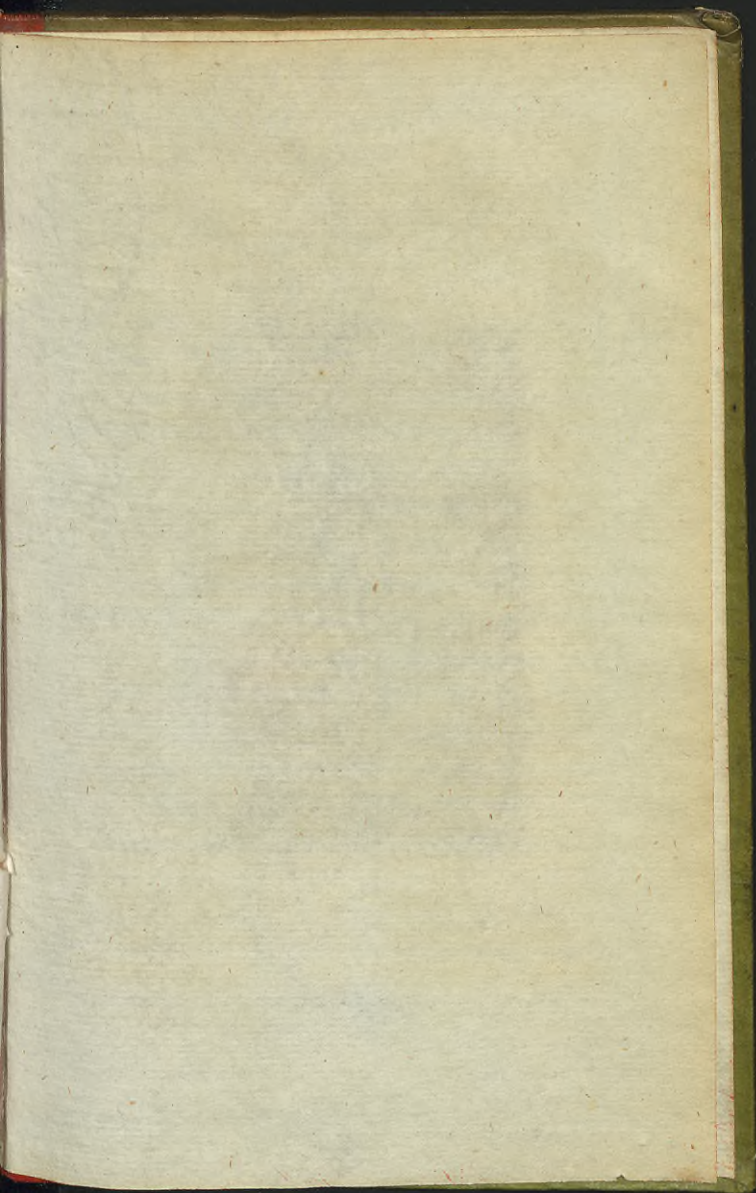

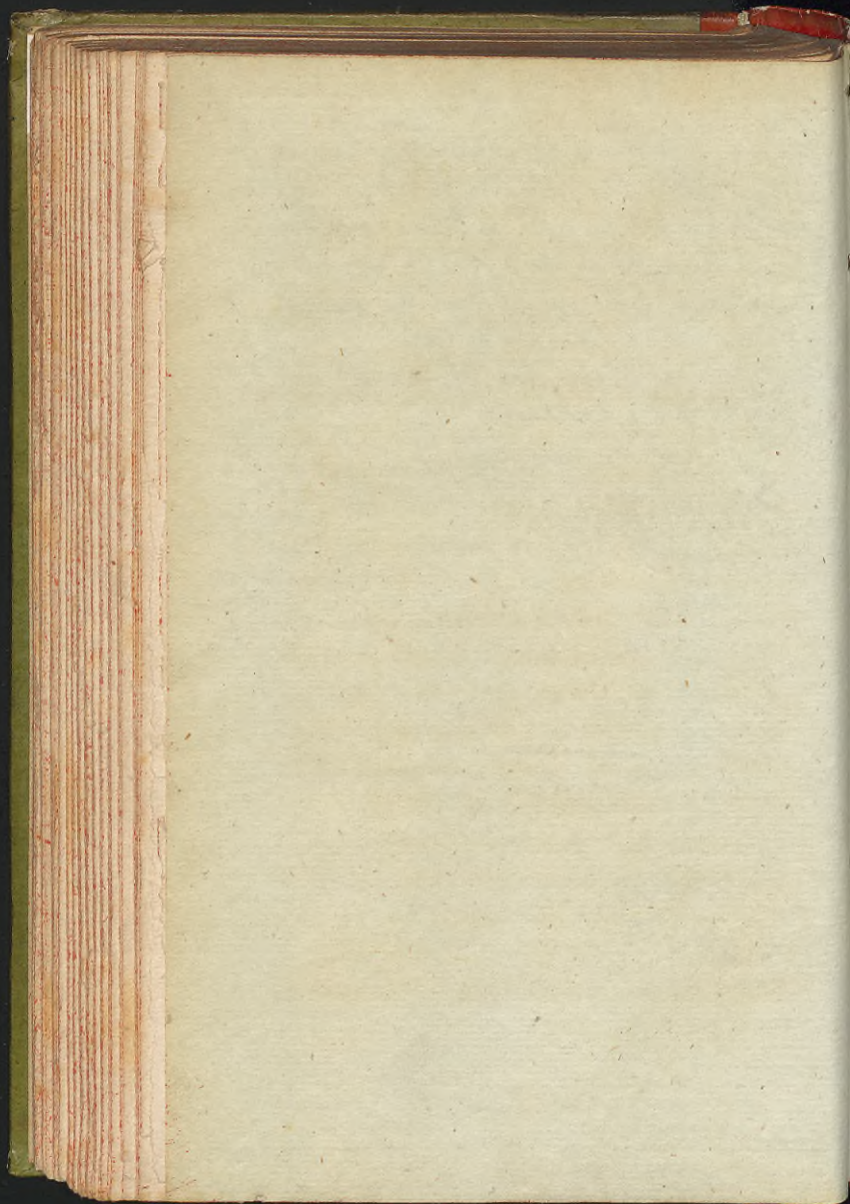

Under en älsklig redon, en förtärlig ömsörhet
 till er älskade, öfverlydiga älskade och i den
 goda, tillståndet spela de bästa älskade
 för morgondagens kind. Det är kärleken
 som följt lagen att bevilja den gemen-
 samma värdet. Min själ är sluten.
 "Det är älskligt med oss tilltalar som
 och säga om förhoppningar."

At hvarandra nu står.
 I den
 I den
 I den
 I den

176

1001850509

